



308372

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.  
సంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ ఆక్టోబరు నెల 25 వ తేది ఆదివారము  
ఆనంద నామ సంవత్సర కార్తిక శుద్ధ సప్తమి 2.

No. 189  
సంచిక ౧౮౯

## ఐరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లాండు-ఫ్రాన్సులు.

క్రొత్త సేనలు.

వారి సౌకర్యములు.

అలహాబాదు ఆక్టోబరు 23:— పయనీరుపత్రికలందఱు విశేషి ఈక్రింది తెలిగ్రామును పంపినారు:—క్రొత్తగా సేనలలో చేరినవారికి తగినసరి భోజనగదుపాయములు లేవని ఇటీవల పత్రికలలో ప్రకటింపబడినది. ఈ విషయమై స్వయముగా క్షణి క్రొత్త సైనికులను విచారించినాను. మొదటిరోజులలో భోజనము సరిగాలేదనియు, ఇప్పుడు సరిగానున్నదనియు చెప్పినారు. భాకిదుస్తులు తయారగువరకు, వెచ్చనియితర దస్తులు ఇచ్చినారు. క్రొత్త సైనికు లింతవరకు దేకాలలో నున్నారు. చిలివలన కొంచెము బాధగానున్నది. ఇప్పుడిప్పుడు గుడిసెలలోను, ఇతరులయిండ్లలోను ఉంచుచున్నారు. క్రొత్త సైనికులలో మొదటిసేన బాగుగ తలకీతు అయినది. వీరిలో కొంతమంది చక్కగా గురిమాచికొట్టగలరు. విభిన్న వాలంటీర్లు నాలుగు పటాలములుగ ఏర్పడుదురు. ఇవికాక రెండు పటాలములు రిజర్వు సేనగా ఉంచబడును. ఫర్ బాన్ ఫ్రెంచి గారు ప్రశంసనీయుముగ పోరాడినవని బాబులావాసిన రెజిమెంటులో స్కాట్సుగ్రేసు, 15 వ లాసరు, హైలాండు లైటు ఇన్ ఫాంట్రీ కలవు.

జర్మనుల కష్టము.

పారిపోవుట దుర్ఘటమగుట.

కలకత్తా ఆక్టోబరు 23:— స్ట్రేటుమానుపత్రిక క్రికింది వార్త వచ్చినది:—పరాసు దేశములోని ప్రైముప్రతికావితేఖకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు. రణరంగమునుండి వచ్చిన సంగతులు తృప్తి కరముగ నున్నవి. జర్మనులు సాహసించిన సముద్ర యుద్ధమునకు దిగిరి. దీనివలన వీరి కెన్నియోకష్టములు వచ్చినవి. వీరు తమయుద్ధవస్త్రావరము నంతయు చూపినగాని వీనినుండి బయటపడజాలరు. ఎయినునది యొడ్డన యుద్ధము చేయుచున్న జర్మనులు ఒకజేళ విధిలేక వెనుకకు పారిపోవలసినవైనయెడలవీరికి యెన్నియో ప్రమాదములుండును. తాముపారిపోవలసి వచ్చినయెడల నివితప్పువని వీరికి తెలియును. ఇందువలన వీరికిచాల అసంతృప్తికరముగ నున్నది. ఉత్తరభాగమున వీరిప్రయత్నములు విఫలమలయిన యెడల బెలిజియము దేశముమీద పారిపోవుటకు సాధ్యము కాదు. మరియు లాలక్యెంబరామీదుగ పారిపోవుటకు కూడ కొద్దిగనో గొప్పగనో సాధ్యమయినపనికాదు.

కాల్ ఫ్రూ క్రూసరు.

పగమూడు బ్రిటిష్ సైనికులను ముంచుట.

లండను, ఆక్టోబరు 23:—లాపామ్ము: జర్మనుక్రూసరు కాల్ ఫ్రూ యనుదానిచే ముంచివేయబడిన పగమూడుసైనికుల కళాసులను దీసికొని క్రేఫెల్డు యిచ్చటకు వచ్చినది. హెలాండుహోఫు, కర్ వాక్టర్స్, మేసిల(బ్రాంచి, స్ట్రాటి, డిక్ రోవ్, కార్మి వ్ సిటీ, రియో ఇగాబ్సు, వై సిటూ, మేరియా డి లారింగా, ఫారక్, ఇంద్రాగి, ఫ్రూత్, కాండరు ఈ పదు మూడుసైనికులు ముంచివేయబడినవి. ఇది చాలవఱకు అట్లాంటిక్ సముద్రమున ముంచివేయబడినవిగ నున్నవి. ఇవన్నియు 60 వేలటన్నుల సరకులను మోయగలవి.

ఇంగ్లాండు, జపానులు.

లండను, ఆక్టోబరు 23:— టోకయో; బ్రిటిష్ నౌకా కారాధికారులును జపాను నౌకా కారాధికారులును పంపుకొనిన తెలిగ్రాములవలన జపానుదేశము గ్రేటు బ్రిటనుకు అనుకూలముగా సంచరించుచున్నదను అభిప్రాయము ప్రకటించి, జపానుదేశపు ఉన్నతాభిప్రాయములకు ఇంగ్లాండు మిక్కిలి సంతసించుచున్నది.

ఆంగ్ల సేనాసప్తములు.

లండను, ఆక్టోబరు 24:— ఈదిగువ నుదాహరించిన వారికి యుద్ధములో దెబ్బలుతగిలినవి. సెకండులెఫ్టి నెంటుఫ్లీక్, లెఫ్టి నెంటు సి. ఎఫ్. డబ్లియూ. లాంగు, లెఫ్టి నెంటు హెచ్. ఎల్. జివాన్సు, కెప్టెన్. సి. డి. స్మిత్తు, లెఫ్టి నెంటు సి. విల్బర్ ఫోర్స్సు, లెఫ్టి నెంటుయంగు. వీరు లెఫ్టిపోయినారు:— లెఫ్టి నెంటు సాండిమక్, సెకండు లెఫ్టి నెంటుథామస్. వీరు ఖయిరీఖు బట్టుకొనబడినారు:— కెప్టెన్ గాయిట్సు, వీరికి దెబ్బలుతగిలి ఖయిరీఖుగ పట్టుకొనబడిరి:— సెకండు లెఫ్టి నెంటు జి. బటక్, కెప్టెన్ సి. గాడ్స్, మేజరు. ఇ. జే. టి.

గ్రేటు బ్రిటను - చీనా.

లండను, ఆక్టోబరు 24:— మెల్ బుర్రక్ చీనావారి గాయవారి ఒక టోక్సుకు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు చీనావారి యంతఃకరణ బ్రిటిష్ వారి పట్లనే కలదనియు, మిత్రమండలి వారు న్యాయమునిమిత్తమై పోరాడుచున్నారనియు చెప్పెను.

ప్రత్యక్షముగా చూచినవారు.

యుద్ధమువిషయమై చెప్పకథ.

లండను, ఆక్టోబరు 24:— యుద్ధమును ప్రత్యక్షముగా చూచిన వారొకరు 17వ తేదీనఱకు జరిగిన కథను తిరిగి చెప్పినారు. యుద్ధమెంత తీవ్రముగ నున్నన, వ్యవస్థిత కురియుచుండెనను, సైనికులు మంచి యుత్సాహముతో నున్నారు. మనసేనలు క్రమముగా ముందుకు పోవుటయు, శత్రుపక్షము వారు అంతకంతకు వెనుకకు పోవుటయు, గోతులలో దాగి యున్నవారికి అమితోత్సాహము కలుగజేసినది.

ముందుగా నడచిపోయిన జర్మను సైనికులకు తగిన ఆహార సామగ్రి లేదని జర్మనుఖయిలీలు చెప్పుచున్నారు. ఇదిగాక చాల డిస్కీయూన్నారు. బ్రిటిష్ వారి టిల్లుకాదు. తమసైనికులకు గావలసినంత విక్రాంతివస్త్రములున్నాను. కావలసినంత ఆహార మిచ్చుచున్నారు. జర్మనులలో చాలమంది యిదివఱకెన్నడు యుద్ధము చేసినవారుకాదు. రెండు నెలలనుండిమాత్రము యుద్ధము నందున్నారు. అయినను, శత్రుపక్షమువారు బాగుగనే పోరాడుచున్నారు. కష్టములన్నిటికి సోర్పుకొనుచున్నారు. జర్మనులు తమసేనలనుగాక, ఆయుధములనే నమ్ముకొనియున్నట్లు అంత కంతకు స్పష్టమగుచున్నది. వీరి ఆయుధసామగ్రి బహుప్రశంసెనది. ఈ ఆయుధసామగ్రికూడ తగిపోవుచున్నట్లున్నది. ప్రాంతపాకులను, ఫిరంగులనుకూడ నుపయోగించుచున్నట్లు కనుపడుచున్నది.

మిత్రమండలియొక్క వైమానికులు.

లండను ఆక్టోబరు 23:— బోర్డో: జర్మనులు త్రవ్విన గోతులలో కొన్ని నోటుబుక్కులు కనుపడినవి. అందుఫ్రెంచి బ్రిటిష్ వైమానికులు చేసిన యద్భుతకార్యములు కొనియాడబడినవి. వీరు ప్రకటించుచున్న యాశ్చర్యకరమగు ధైర్యమునకు అచ్చెరువొంది ప్రతిఫలమున మోటారుబండ్లపై నిలువుగా ఫిరంగులు వెట్టి యుంచినారు. మిత్రమండలి విమానము కనుపడుట వోడనే ఒకగంటకు కొట్టుదురు. అంతట చుట్టుపట్లవారందఱు దాగుకొనుటకు పరుగెత్తుకొని పోవుదురు.

గోధుమపంట.

లండను ఆక్టోబరు 23:— సిడ్నీ:— గోధుమపంట పండించు భూమిని వృద్ధిచేయుటకు వేయిమంది కూలీలు కలువదీసేల యెకరములను బాగుచేయుచున్నారు.

నౌకాశాఖవారి ప్రకటన.

లండను, ఆక్టోబరు 23:— జర్మనీవారియొక్క లోమ్మిది కూగ్రసులు ఆయాసముద్రములయందు విహరించుచున్నవి. వీనిని పట్టుకొనుటకు మిత్రమండలివారి 70 యుద్ధపుటోడలు వెదకుచున్నవి. ఇందు బహుశ్యైలికముగా పరుగెత్తు నావలు కూడ కొన్నిగలవు. సముద్రములు బహువికాలమైనవగుటచే, శత్రువుల క్రూరులను పట్టుకొనుటకు కొంతవ్యవధిమాత్రము కావలయును. ఇంతవఱకు యుద్ధపుటోడల నుభ్యమైనవని సరకులస్తీమరుల వెంట రక్షణార్థమై పంపబడుటయై యున్నది. అయినను, నిపుడు శత్రుపక్షమువారి నావలను వెదకుటకు యెత్తున నావలు నియమింపబడుచున్నవి. బ్రిటిష్ సౌ 4 వేల స్టీమరులలోను 27 మాత్రము ముంచివేయబడినవి. లోమ్మిది వేల ప్రయాణములలోను నూటికి అయిదింటికి మాత్రము అటంకము కలిగినది. ప్రజలు తొందరపడి భయము పొందవలసినవనిలేదు. జర్మనువారి వాణిజ్యము ధ్వంసమగుటచే ప్రజలకు సంతోషము, హైర్యమును కలుగవలయును.

ఎమ్మెయ్ దురాగతములు.

ప్రతికాభిప్రాయములు.

లండను ఆక్టోబరు 24:— లండను ప్రైముప్రతిక ప్రధానవా్యసములో నిట్లు వ్రాయుచున్నది:— ఎమ్మెయ్ చేయుచున్న కృత్యములను ఆంగ్లప్రజ లింతవఱకు నొక విశోదముగ మాత్ర మెంచి యూరకుండిరి. నౌకాదళాధికారులు దీని దుష్కృత్యములను యెప్పుడు తుదముట్టింప దలచినో కనుగొనవలసి సమయ మిప్పుడువచ్చినది. కొద్దివారముల కాలములో నొక ద్రెడునాటు యుద్ధనావను కొనదగినంత ద్రవ్యమును మనకు నవ్వవచ్చి, యీ ఎమ్మెయ్ తనపూర్వపరచార ప్రదేశములకు తిరిగివచ్చినది. ఇండియాలో వర్తకము యింకను కొంతకాలము దీనివలన ఆగిపోవచ్చును. వర్తకమును పాడు చేయుచున్న శత్రునావలయెడల తగినశ్రద్ధను నౌకాధికారులు తీసికొనుటలేదని జనులిదివరకే చాల ససంతృప్తి జెందియున్నారు. దీనివలన సేయసంతృప్తి మరింత వృద్ధి జెంచుననుటకు సందియములేదు. నౌకాదళాధికారులు తమ కృత్యములను అంతపట్టుదలతో నెరవేర్చుటలేదని దేశయులు భయపడుచున్నారు.

వెనుమిస్టరు గెట్టుపత్రిక.

ఈపత్రిక యిట్లు నుడువుచున్నది:— మననౌకాదళ మంతయు, ఉత్తరసముద్రమండే పనిచేయుచుండట మనకీ నష్టము కలుగుటకు కారణమయినది. అట్లయినను, ఎమ్మెయ్ కృత్యములు తుదముట్టించుటకు మనమింక నాలస్యము చేయకూడదు.

న్యూఢౌను ల్యాండు సేవ.

లండను, అక్టోబరు 23:— న్యూఢౌను ల్యాండు వారు పంపిన పహారు సేవ గ్రేట్ బ్రిటన్ చేరినట్లు వార్తాపత్రం ద్వారా సమాచారము తెలియజేయుచున్నారు.

జర్మనువారి ప్రయత్నములు.

లండను, అక్టోబరు 23:— పరాసువారిచే ప్రకటించబడిన ఒక ప్రత్యేక యంత్రాంగము దిక్కున్నది:— ఈ యంత్రము ద్రుమనకును లాభ్యా సీకాకును మధ్యగల మనసేనాముఖమునంతయు పెద్దజర్మను సేనలను బహుశ్రమముగా ముట్టించిచేసి మొత్తమును మిత్రమందలివారు తమసాములగాండి కదలలేదు. మనము కొన్ని స్థలములను వదలివేయవలసివచ్చినను, మిగిలినన్నిటిని నశపఱచుకొంటిమి. శత్రుపక్షమువారు సేనాముఖమును ముఖ్యముగా ఉద్దేశముద్రమునకును, అయిజునకును మధ్యమతీయైకసారి ముట్టించుటకు విశ్వప్రయత్నము గావించుచున్నారు. ఇందును తమై ఒకక్రాంతిపటాలమును వినియోగించుచున్నారు. వీరందఱు మిక్కిలి పసివారు. ఇదివఱకేమియు అనుభవములేనివారు. మిగిలినవారు వృద్ధులు అలాగుజిల్లాలోను, సోముప్రాంతమునకు శత్రుపక్షమువారు చురుకుగా పనిచేయుచున్నారు. మనము సోముకు ఉత్తరమునకు దక్షిణమునకు గొంతెత్తుకొనిపోయితిమి. ఇది ముఖ్యముగా రోసియన్ల ఎక్సెక్యూటర్ ప్రాంతముల నెరవేరినది. ఇతరచోట్ల మామేమియు లేదు.

ఒక సీమరు ఒకపట్టుట.

దెబ్బలు తగిలినవారుండుట.

లండను, అక్టోబరు 24:— మారల్ హెల్ రిట్రీయను పరాసువారి సీమరు శత్రుబాటిలూరున కావల ఒడ్డుపట్టింది. ఇందు యుద్ధమున దెబ్బలు తగిలినవారున్నారు. మమ్మీరక్షించవలసినదను తలచినవారములు కైటుదీవి చేరినవి. దీని ప్రక్క పరాసువారి ఒడ ఒకటి కలదు.

పరాసువారి ప్రకటన.

లండను, అక్టోబరు 24:— ప్యారిసుపట్టణమునం దిట్లు ప్రకటించబడినది:— ఎవరువైపున స్థితిగతులేవియు మారలేదు. అరాన్, లాబానీ, ఆర్మెంటియన్ల ప్రాంతముల తీవ్రమగు యుద్ధము జరుగుచున్నది లాబానీ ప్రాంతముల మిత్రమందలివారు కొంతకాలము విఫలమైరి. కాని ఆర్మెంటియన్లకు తూర్పున జయముపొందినారు. మొత్తమున నీ ప్రాంతముల స్థితిగతులయందు మార్పేదియులేదు. ఎముక్కు ఉత్తరమున మన ఫిరంగులు జర్మనువారి ఫిరంగులను ధ్వంసముచేసినవి.

జర్మనుల కెమరూను శత్రు.

పరాసుయుద్ధపుటలో ఫిరంగులు వేయుట

లండను, అక్టోబరు 24, బోర్డో:— జర్మనువారి కెమరూను దీవిలోనికొంపో క్రిటియను శత్రువులములమీద పరాసువారి తండుయుద్ధపుటలో అక్టోబరు 11వ తేదీనుండి 14వ తేదీవరకు ఫిరంగులను వేసినవి. ఈ శత్రువులములను తమ స్వాధీనముచేయవలసిదని పరాసువారు జర్మనువారిని రెండుపర్యాయములడిగిరి. కాని సమాధాన మేమియురాలేదు. దానిమీద ఫిరంగులు వేయబడినవి.

బెలియము

బెలియను అధికారుల ప్రకటన.

లండను, అక్టోబరు 24:— బెలియను సైనికాధికారు లిట్లు నిన్న తెలియజేయుచున్నారు:— బెలియము సేనలను జర్మనులు దివిదించుచున్నారు. దిక్కుమందేకు ఉత్తరభాగమున నిగి శత్రువులనున్నది బెలియనులు దీనికి సమాధానమున నెండురోజులపై సైనికులను తీసికొనివచ్చి, జర్మనుమీదపడి సన్నీలతోసాడిరి. పోర్చుగెలువకుడ జర్మనుల తీవ్రముగ నెదిరించిగాని, చెల్లాచెదుగా వెనకకు గొట్టబడి న్యూపోరు వైపుగా వెళ్ళిపోవలసినవారైరి. బెలియను సేనలు లాంచారు ట్టి, ఎంబర్లయొద్ద జర్మనులమీద పడినవి. లాంచారుట్టి యొద్ద కొంతకాలము ముందుకుపోయినవి.

బెలియము చేతము.

సముద్రతీరమున యుద్ధము జరుగుట.

అలబానీ, అక్టోబరు 24:— పయినీరు ప్రత్యేక లండను విలేజుకుట్టు తంబివార్త పంపుచున్నాడు:— బెలియము చేతపురమున జరిగిన యుద్ధములో జేబొలిది జర్మనులు

చనిపోయిరి. యుద్ధపుటలోదలలోని, ఆరు అంగుళముల ఫిరంగులు పెట్టికొట్టుటకులన న్యూటన్ ఫిరంగులలో కొన్ని ధ్వంసముయినవి. జర్మను సైనికులు త్రవ్వకొనిన కందకములన్నియు నించుమించుగా పొడుచేయబడి నిరుపయోగములయినవి. ఆంగ్లేయ సేనల చలనమున శత్రువుల విమానములు కనిపెట్టకుండ చేయబడినవి. జర్మనులు ఆంగ్లేయ యుద్ధపుటలోదలమీద ఫిరంగులు వేయుటకు యత్నించుచిగాని, సాగిరాలేదు. ఆంగ్లేయుల యుద్ధపుటలోదలలోనుండి సైనికులు బెలియములో దిగిమాడగా సమాధానమున జర్మనులు త్రవ్వకొనిన కందకములలో సైనికులు గుట్టులుగుట్టుగా చచ్చిపడియుండిరి. ఆంగ్లేయ సేనలు జర్మనులకు తెలియకుండ వచ్చి మీదపడినవి. ఇవియున్నయు జయప్రదముగ జరిగినవి.

బెలియయుద్ధనావలు.

బెలియము సేనలకు సహాయము.

సిడ్నీ, అక్టోబరు 24:— హిందూజేశ కార్యదర్శినుండి నిన్నటిదిను సాయంకాలము 5 గంటలకు రాజప్రతినిధికి దిగువతంబివార్త వచ్చినది:— అక్టోబరు 19 వ తేదీన, మనయుద్ధనాకటకొన్ని ఫిరంగుల నశేకము తీసికొని, బెలియము తీరమునకు వెళ్ళినవనియు, అచ్చట, బెలియము సైన్యము నెడమ భాగమునకు సహాయముగ నుండి, వారివై బడుచున్న జర్మనులకు దిక్కు తు సేనలవై ఫిరంగులువేసినయు, నాకాదర్శి కారులు తెలియజేయుచున్నారు. ఫిరంగులు మిక్కిలి కత్తివంతములైనవి. గుండ్రను చాలదూరము పంపగలవు. జర్మనులకు మాడ తమ పెద్దపెద్ద ఫిరంగులను మనవారివై కాల్చిరికాని, మనగుండ్లు వారిగుండ్లను మించినదూరమునకు పోయి పడుచుండుటచే మనకు నష్టమేమియు కలుగలేదు. జర్మనులవై మనవారు ఫిరంగులను ఎడతెగక కాల్చుచుండిరి ఇంకను కాల్చుచునేయున్నారు. జర్మనులకు చాలపట్టుకలిగినదనియు, మనగుండ్లుగురితప్పక వారివైబడుచుండుటచే వారి ఫిరంగులు పనిచేయ జాలకుండెనయు మనవైమానికులు తెలియజేయుచున్నారను మనవారిక ఫిరంగినికాల్చిన వెంటనే జర్మనులనుధ్యక్షేదో యొకటి ప్రేలికట్లు పెద్దకల్బము విసబడినది. బహుశః మనగుండు పోయివారి మందుసామానవైబడుచే ప్రేలియుండ వచ్చును.

రుష్యా

వారానుండి జర్మనులుపోవుట.

వెట్రోగ్రాడు అక్టోబరు 23:— వారానుండి జర్మనులు బహుశ్రమముగ రేచిపోవుచున్నారు. ఆస్ట్రియనులును, జర్మనులును, ఇవాన్ గోరొడు, న్యూఆర్మెన్స్కా రోడ్లల వైపునకు పోవుచున్నట్లు కనుబడుచున్నది. జర్మనులయొక్క పెద్దఫిరంగులు ఇవాన్ గోరొడును కదలింపలేక పోయినవి.

గలేషియా.

గలేషియాలో బహుశ్రమముగ పోరాటము జరుగుచున్నది. జెమ్సీలు విస్ఫులూయ్య 2000 మందిని ఖయిద్లగ పట్టుకొంటిమి. జెమ్సీలుకు దక్షిణమున మనకు అనుకూలముగా జరుగుచున్నది.

జెమ్సీలు యుద్ధము.

జెమ్సీలుకు దక్షిణమున పెద్దయుద్ధము జరుగుచున్నది. దీనిని జనరల్ బ్రూసిలాఫ్ గారు జరుపుచున్నారు. చాలమంది ఆస్ట్రియనులు మృతిచొందుచున్నారు. ఆస్ట్రియనుల జర్మనుల ఖయిద్లు చాల అక్షయము పడియున్నారు.

జర్మనులకార్యక్రమము.

రుష్యనులచే విఫలముగావింపబడుట.

వెట్రోగ్రాడ్ అక్టోబరు 22:— ఇచ్చట దొరకిన కాగితములను బట్టి జర్మనులు అక్టోబరు 15వ తేదీలోగా వారాను పట్టుకొన నిశ్చయించినట్లు తెలియుచున్నది. వారానుకొని రులలో నున్న రెకెమెంట్లు వెంటనే యుద్ధమునకు దిగినవి. వీరు తుసాకిమెనలతో పొడుచుచు పోరాడి, చాలమంది జర్మనులను ఖయిద్లుగ పట్టుకొనిరి. కాకేషియా రెకెమెంట్లు మాడ చాల ధైర్యముతో పోరాడినవి. విస్ఫులూది పొడవునను వీరెనిది గోజులు పోరాడిరి. ఆ ప్రదేశమంతయు బురదతో నిండియుండెను. సైనికులు దాగియుండు గోతులు వీటితో నిండియుండెను. జర్మనుల ఫిరంగులుగూడ భీభత్సము చేయుచుండెను. జర్మనుల ముట్టకులన్నియు విఫలము చేయబడినవి. స్థితిగతులు బహుశ్రమముగ నుండినను కాకేషియనులు సమయమునకు దిగిన సాహసమును పరాక్రమమును చూపిరి.

జర్మనుచక్రవర్తి భంగపాటు.

లాహోరు, అక్టోబరు 23:— ఈ బెలిగ్రాములు నిజిల్ అండుమిలిటరీ గెజెట్టులో ప్రకటించబడినవి:— లండను అక్టో

బరు 21:— హాగ్ నెల్ గుట్ దక్షిణముగా నొకచోట :— రక్షించుచుండిరి. అనుకొనిన ప్రకారము సాగకుండు కిది మాడపర్యాయము ఆగష్టులో ప్యారిసుపట్టణము ప్రవేశించెదమనుకొనిరి. తరువాత నాక్సీలో ప్రవేశించుటకై తమభటులను సిద్ధపరచిరి వారానుప్రవేశము మూవ భంగపాటు.

జర్మనులుపారిపోవుట.

లండను, అక్టోబరు 24:— వెట్రోగ్రేడ్: రుష్యావారి సేనలు శత్రుసేనలముట్టడిని ప్రారంభించినవి. విస్ఫులూదిని చాటినవి. జర్మనులేమియు నెదిరించుటలేదు. డిఫెంసపోవుచున్నారు. ఇవాన్ గోరొడుగర్త త్రవ్విన గోతులలో జర్మనులు వదలిపెట్టి పారిపోయిన మందుగుండుసామాను చాల దొరికినది. ఆస్ట్రియావారిసేనలు పారిపోవుచున్నవి. జెమ్సీల్ దక్షిణమున విశేషముగ పోవుచున్నారు.

అమెరికా.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు.

లండను, అక్టోబరు 23:— వాషింగ్టన్. దక్షిణ జిల్లాల డెమోక్రెట్లు అటంకములవలన కాంగ్రెసును నిలిపివేయుటకు వీలుపడినదికాదు. వీరు ప్రతివ్యాపారము చేయువారికి సహాయము చేయవలయునని కానను గోరుచున్నారు ఇందువలన కాంగ్రెసుసభ, జరుగుచునే యుండును. ఇదిట్లుండ సభ నిలిపివేయబడునను నుద్దేశముతో చాలమంది సభ్యులు క్షల్పిపోయినారు. ఏ వ్యవహారమును నిశ్చయించుటకు చాలి నంతమంది సభ్యులులేరు.

పోర్చుగల్.

పోర్చుగల్ కల్లలము.

ముప్పదిమందిని పట్టుకొనుట.

లండను, అక్టోబరు 23:— లిస్బను: పోర్చుగల్లో నీ మధ్య తిరుగుబాటుచేయబ్రయత్నించిన రాజుగారిపక్షపువారిలో ముప్పదిమందిని పట్టుకొనిరి. వీరిని కొర్టెమాల్లో చేసి వధించుట తుత్తరవిచ్చిరి.

జర్మనీ.

ప్రవ్యాప్రతినిధిసభను తెరచుట.

లండను, అక్టోబరు 23:— ప్రవ్యాప్రతినిధిసభ యగు “డయట్లు” తెరువబడినది. జర్మనుచక్రవర్తిగారు తమఅభినందనములను వెలుపుచు నొకతంబిని బంపిరి. యుద్ధపువ్యయము నకు సంబంధించిన లిట్లుకొన్ని సభవారు ఆహేదించిరి. ఇందొకటి 7,50,00000 పానుల మొత్తముగలది. సభాధ్యక్షులగు కవుంటుస్-వేల్ గారిట్లుచెప్పిరి:— ఇట్టి ఘనమును, దిక్వతరమునకు కాలమున మనముండిండునకు సంతోషింపవలసియున్నది. ఇంకను అసంఖ్యాకములగు త్యాగములన్నిటితో మనము చేయవలసియుండును. ఈయుద్ధము జర్మనువారి పక్షమున జయప్రదముగ ముగియకమానదు. ఏకజాతీయులైయున్న వారికి తమయుద్ధమును న్యాయమైనదను విశ్వాసముండునపుడు వారి కెట్టిఆశేయముగ శక్తిలుగనోమనముమాపగలము.

జర్మనుసేనాని పుత్రుడు చనిపోవుట.

లండను, అక్టోబరు 25:— ఆప్సెర్వడమ్. జర్మను సేనాధిపతియగు జనరల్ వాల్ మాల్చిక్ గారి పుత్రుడు యుద్ధమున చనిపోయినట్లు ప్రకటించబడినది.

జర్మను సైనికులు వ్రాసికొనిన యుత్తరములు.

సిడ్నీ, అక్టోబరు 22:— యుద్ధరంగము నందు దెబ్బలు తిని పట్టువడిన జర్మను సైనికులయొద్ద వారిలో కొందరు తమ బంధువులకు వ్రాసికొనిన యుత్తరములు కొన్ని దొరకినవి. వానిలోని యాదిగువయంశములు సిడ్నీకు తెలియవచ్చినవి:—

(1) 1914 సెప్టెంబరు 11 తేదీని రిమ్సునుండి లెఫ్టినెంట్ సైనికోద్యోగియొకడు వ్రాసిన యుత్తరము:— “మిత్రమా! నేను నాపటాలమునుండి విడిపోయి యనేకవారములవరకును ఘోరమగుయుద్ధమున మునిగియుండినను సంగతి నీకు తెలిసియే యుండును. యుద్ధములో నాకు దెబ్బలుతగిలినవి. మాపటాలము యుద్ధమునకు బయలుదేరినపుడు 60 మంది యుద్ధ్యోగులుండిరి. ఇప్పుడెప్పుడో 5 గురు మాత్రమే శేషించియున్నారు. ఏడు జేలకు ఎక్కుడుగ సైనికులు యుద్ధమునకు పనికిమాలినవారై పోయినారు. ఘనముగ మాపటాలమునం దిప్పుడొక యల్పాలశముమాత్రమే మిగిలియున్నది. మాప్రక్కనుండి మాతో 4 మానముగ పోరాడుచుండిన సాక్షును సైనికు



కును ఇట్టిగతియేపట్టినది. కాని మాటగలిగిన యాయవరియిత  
ప్రముఖునిగురించి నీచెప్పరికిని చెప్పదు. చెప్పితివేని. పనిమాలిన  
గాలివార్ల కనేకములకు గారణమగునేకాని వేరేమియులేదు.  
జమచెప్పవలయువేని, మాపటాలము ఈనాలుగు వారముల  
లోను అతిష్ఠాంకరములగు నగుభవములకు లోనైనది. కాని  
మాకష్టములన్నయు శీఘ్రకాలములోనే తుదముట్టవని యా  
కింతము.

(2) కీల్లు ఆర్కిలరీ 26వ పటాలము లెక్కించెను వ్రాసిన  
యత్తము:— కడచిన అయిదేళ్లములను, అపరిమితమగు  
నాయాసమును నిద్రలేమియు ప్రాణములకు తెగించిన కలహము  
లును మాపాలైనవి. పోరు ఆరంభమైన మొదటిదినమునుండి  
యు 10 వ పటాలము నిరంతరము ముందుకుపోవుచునేయుం  
డెను. మాఫిరంగులు ఎల్లప్పుడూ ముందునై న్యములతోడనే  
పోవుచుండెను. మాగుట్టములు చాలవరకు అన్నియు అలసి  
పోయినవి. మేమిప్పుడు బెల్జియమువారియొక్కయు ఫ్రెంచి  
వారి యొక్కయు గుట్టములను ఈ పయోగించు  
కొనుచున్నాము. ఒక్కొక్క స్వడు గుట్టములు అలసి  
పోయి ముందుకు ఒక అడుగునా పోలేక నిలిచిపోవును;  
అప్పుడు అవి క్రిందపడుకొనిపోవును. అన్నసాసములు లేక,  
ఉదయము 5 గంటలు మొదలుకొని రాత్రి 8 వరకును మేము  
శత్రువులయన్ని కెదురై పోరుచునేయుంటిమి. గుట్టము నడచు  
నపుడైన దానిపై నిలువలేనంతగా నేను అలసి  
పోయితిని. మధ్యాహ్నముగనప్పటికి శత్రువులు ప్రయోగించిన  
సాధారణ ఫిరంగిగుండ్లవలన ప్రేలుడు గుండ్లవలనను మాఫి  
రంగులన్నియు కేలమట్టమైనవి. ఇట్లు చెప్పటలో అతిశయోక్తి  
లేకమునులేదు. శత్రువులగుండ్లు మాపైబడుచుండునను  
భవ్యముతో మేము మాఫిరంగుల వెనుకనుండి యొక నిమిష  
పైనను పనిచేయలేకుంటిమి. 6 వ తేదీ ఆదివారము మొదలు  
కొని 9 వ తేదీ బుధవారము వరకును జరిగిన యుద్ధము అతి  
భీష్మమై ప్రళయకాలమువలె జూపమై ను.  
ఇందులో విశేషముగ నష్టపడినవారు 10 వ  
పటాలపు నైనికులు. జయపడముల నిష్ఠాయంపగల కల  
హమొకటి త్వరలోనే జరిగి, ఈ జననాశ మంతటితో తుద  
ముట్టగలదని యాశించుచున్నాను. రాత్రియందు నై న్యములు  
బయట విశ్రమించునప్పుడును భయమేకలభు. మాపటాలము  
లోని వైమానికుడొకడు శత్రునై న్యములుండు సాసమువై నా  
లగు బాంబులను పడవై చెను. అందులో మూడుప్రతి 20  
గుట్టములు చనిపోయినవి. 10 టికి గాయములు తగిలినవి. 4  
నైనికులు చనిపారిరి. 8 టికి గాయములతగిలినవి. మాకెప్పుడు  
ఉత్తరములేమియు వచ్చుటలేదు. 10 వ పటాలపు టపాలాఫీసు  
మోటారుబండిని తగులగెట్టినారు.

(3) ఈ దిగువయంశములు వైదీగాపట్టుకొనబడిన 4-వ  
జర్మనుకాల్బులపు పటాలములోని యొకనైనికునియొద్ద పట్టు  
బడిన యుత్తరములోనివి:—నాలుగు దినములు నేను  
శత్రువుల ఫిరంగిగుండ్ల కెదురై నిలిచితిని. అప్పటి యనుభవము  
నరకానుభవమును బోలియుండెను. నిజముగ నరకమునకంటె  
వేయిరెట్లు అధికముగనే యుండెనవచ్చును. 9వ తేదీ రాత్రి  
పటాలములు వెనుకకు మరలిపోవలసివదని యాజ్ఞాపించిరి. మా  
కుండిన కొద్ది నైనికులతో మాస్థాసము నిలుపుకొనగోరి కల  
హమునకు బూసుకొనుట కేవలము వెట్టితనమై యుండెడిది.  
యుద్ధమునకే దొరకొంటిమేని మరునాడు తప్పక శత్రువులకు  
ఓడియుండుము. మొదటి పటాలమును మూడవ పటాలమును  
మాతో సమానముగ శత్రువులపైబడి పోరజాలకుండెను. మేము  
విపరీత వేగముతో ముందుకు బోయితిమి. మాయందు ధైర్య  
స్థైర్యములు బాగా తీగించిపోయినవి. కష్టముల కొన్ని యనే  
కులను నష్టపోయినప్పటికిని, మాకు గలిగిన లాభమేమియును  
లేదు. ఘోరయుద్ధములు మాటియందు బోరాడియుండి, బలమం  
తయు తగ్గి మిక్కిలముగ డప్పియుండిన మానై న్యమును మాడు  
వారములనుండి శత్రువులు కట్టుదిట్టములతో నేర్పరచుకొని  
యున్న సాసమువై కెట్లుపంపిరో నే నూహింపజాలకున్నాను;  
నిజముగ మానాయకుల యుద్దేశములగురించి నాకేమియు తెలి  
యదు. అసమానపరాక్రమముతో పోరాడిన మా మొదటిపటా  
లములోని నైనికులసంఖ్య 1200 నుండి 184 కు తగ్గిపోయినది.  
జరిగిన సంగతి ఈయంకెలనుబట్టియే తెలియగలదు.

(4) ఈదిగువయంశములు 7-వ 8-వ పటాలములనుగల సుం  
బంధించిన యొక జర్మనునైనికోదొంగి 17-వ నైనికులవరకు  
పెచ్చినుండి వ్రాసిన యుత్తరములోనివి. వ్రాయమైన తలి  
దండ్రులకు:—  
మామెడమవై నున్న 15వ పటాలము శత్రువుల స్థాసము  
లపై కనించుకొనగల్గువరకును ఎట్టిదుస్థితులకునైననోర్చి పెచ్చి

కిదక్షిణముననున్న యున్నత ప్రదేశములను మాస్వాధీనమునం  
దుంచుకొనుట మాపటాలములకు పనియొచ్చును. మాకుడి  
పున మరొకొన్ని పటాలములు కలవు. మేమిప్పుడు బెల్జియమైని  
కులతో యుద్ధముచేయుచున్నాము. ఈ భయపక్షములందును  
నమ వ పరిమితముగ కలుగుచున్నది. తా మాక్రమించుకొని  
యుండు స్థానమును ఈ పయోగించు కొనుటయందు ఆంగ్లనైని  
కులకుగల నేర్పు అత్యంతము. తామెచుటన్నారో కనుపడ  
రుకాని వారి యన్ని నిరంతరము శత్రువులపై కురియుచునే  
యుండును. పరాసువై మానికులకృత్యము లచ్చునైనులు. వారిని  
తెప్పించుకొనిపోవుట దుర్బలము. వైనుండి వైమానికుడుపోయిన  
పదినిమిషములలోగా ఫిరంగిగుండ్లు ప్రేలి మనపై నన్నికణ  
ములు కురియవారంభించును. మననై న్యములలోని ఫిరంగుల  
సంఖ్య అత్యల్పము. అవిలేకుండ మనముముందుకునడచి పోవుట  
యేయసంభవము.

దక్షిణహిందూస్తానము.

నిలగిరి కుంభవర్ణము.

ఇకపదారిలో గండ్లుపడుట.

ఉదకమండలము ఆక్టోబరు 23:— నిలగిరికొండ ఇనుప  
దారిలో హిల్ గ్రోవ్, రెన్నివిడ్ ప్రేవ్ కలకువధ్య గండ్లు  
పడినందున, ఇదటికి సాధారణముగ పాలు 11 గంటలకును,  
2 గంటలకును రావలసిన మెట్టులైయున్నటు ఈతలి  
వార్త పంపునట రాలేదు. రాత్రి 8 గంటలకు పూర్వము  
ప్రేయినులు రావచ్చుననియు, బాబులు శత్రుదయము బట్టాడా  
చేబబడుననియు నూహింపబడుచున్నది.

కున్నూరు మెట్టుపాళెయంపెక్కరైల్వేలో గండ్లుపడుట.

కున్నూరు విలేజిరి యొక డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:—  
నిన్నరాత్రి కంభిపోతక కర్మించెను. నాలుగుచోట్ల గండ్లుపడి  
నవి. రైలుప్రేవ్ కెడ్డ సుమారు 15 కి దుక్కుల కర్మము కురిసెను.  
కనుమదిగువ నొక కెక్కువ కర్మము క్షణిక్కులు తెలియవచ్చు  
చున్నది.

హిల్ గ్రోవు ఆక్టోబరు 24:—రైలుగోడ్డుమరమ్మకు  
చేయబడి సరాసరి ప్రయాణములు సాగుచున్నవి. మెట్టుపాలె  
మునుండి బయలుదేరిన మెయిలు 12-30 గంటలకు 12 వ మై  
లును చాటివెళ్లినది.

బొంబాయి.

మహమ్మదీయుల రాజభక్తి.

బొంబాయి ఆక్టోబరు 24:—అహమ్మదాబాదునందు  
నిన్న జరిగిన మహమ్మదీయసంఘమువారిసభలో ఆంగ్లేయప్ర  
భుత్వమునందు హిందూదేశములోని మహమ్మదీయులకు గల  
రాజభక్తిని వెల్లడించుచు, తీర్మానింపబడినది. ప్రస్తుతము ఐగో  
పాలో జరుగుచున్న యుద్ధములో తురుష్కు రాజనీతిజ్ఞులు  
ఏవిధముగ సంబంధము కలుగజేసికొనక తటస్థముగనుండుటకు  
వీరు కోరుచున్నారు.

యుద్ధసహాయనిధి

వైప్రీను షేకుగారి సహాయము.

బొంబాయి ఆక్టోబరు 14—వైప్రీను షేకుగారు వే  
ల్లు రాకుమారుడు వెలకొల్పిన యుద్ధాధిక 5 వేల రూపా  
యల నిచ్చిరి. వైప్రీనుసంస్థాము పారకీక సింధుశాఖ  
సహాయమునకేనున్నది. వీరు దీనికి సంస్థానాధిపతులు.

కలకత్తా.

బజ్జిబజ్జి పోట్లాట విచారణ.

కలకత్తా. ఆక్టోబరు 23:— ఈ విచారణ సంఘము  
వారు 37. డబ్బా విస్ఫోటముగారియాధిపత్యముక్రింద సమా  
జేశమై విచారణము రహస్యముగ నుండుటకు నిశ్చయించిరి.  
విచారణ లేపు ప్రారంభింపబడును.

బర్రా

క్లానుమేధిసను ప్రియరు ఉద్యోగము.

రంగూను ఆక్టోబరు 21—రంగూను ప్రజలు తమకు  
జూపిన ఆదరణమునకును, బర్రాచుద్ధాధికనుండి యూరోపి  
యను నావికులకు సహాయముగ సామ్యిచ్చినందునకును, తన  
యొక్కయు తోటియుద్యోగులయొక్కయు వందనము లన్నిం  
చుచు యీస్తియయొక్క రెండవ ఉద్యోగి యొక లేఖను  
వ్రాసియున్నాడు. కెప్టెనుకు 450 రూపాయలను ఇంజనీరు  
ఒక్కొక్కనికి 300 రూపాయలను, లెక్చిన కళాసు లా  
క్కొక్కనికి నూరుమొదలు యన్నూరువరకునుయ్యబడెను.

సిమ్లా

వైస్రాయిగారికి వచ్చిన  
యుద్ధవార్తలు.

సిమ్లా ఆక్టోబరు 23:— ఈ బెల్జియాను ఇండియా స్టేటు  
సెక్రటరీగారి కద్దరుండి నిన్న వైస్రాయిగారికి వచ్చినది:—  
వార్తాపకటన సంఘమువారు 21 వ తారీఖున ఇట్లు ప్రకటిం  
చిరి:—నిన్నంతయు జర్మనులు మిత్రమునవలినకపెడతీ తీర  
ముగపోరించి మిత్రముండలి సేనల్యజర్మనులను వెనుకకుకొట్టినవి.  
జర్మనులకు చాలనష్టము కలిగినది. బెల్జియను సేన తమస్వస్థాన  
ములను రక్షించుకొనుటకు బహుపరాక్రమముగ పోరి, అందరి  
మెప్పును సంహరించినది

అగ్రికా వ్యవహారములు.

సిమ్లా ఆక్టోబరు 23:—ఇండియా స్టేటు సెక్రటరీగారు  
వైస్రాయిగారికి ఈ క్రింది బెల్జియానును పంపిరి:—సామలీ  
ల్యాండులో తిరుగబాటుజరిగినదనియు, డెర్ బెరాను, అచ్చటి  
బ్రిటిషుఆఫీసర్లతో సహా జర్మనులు పట్టుకొన్నారనియు జర్మ  
నులు వదలించినవేనెరి. ఇది కేవలము అబద్ధము. యూరోపులో  
యుద్ధము ప్రారంభమైనప్పటినుండి దక్షిణాఫ్రికాలో మన  
క్రిందనున్న దేశములలో ఏవిధముగ గందరగోళము జరుగ లేదు

భారతీయ నై న్యము.

సురక్షితముగా దిగుట.

సిమ్లా. ఆక్టోబరు 23:— యుద్ధరంగమునుండి ప్రధాన  
సాసమువారి సంగినతంతి - భారతీయ నై న్యములు సురక్షిత  
ముగ పరాసుదేశమును చేరినవి తెలియుచున్నది. ప్రయాణము  
నందు నైనికు లెవరును చనిపోలేదు. గుట్టములలో కొన్ని  
మాత్రమే చనిపోయినవి. పరాసుదేశమున నున్న నైనికులు  
స్వయంబుగా వ్రాచు నుత్తరములు చేరుటకు నింకను చాల  
కాలము పట్టునుగాన యావార్త నైనికుల బంధుమిత్రులకు  
సంతోషదాయక మనదగును.

సరిహద్దుదోషములు

సింలా, ఆక్టోబరు 23:— గత సోమవారము రాత్రి  
సుమా రరువదిగురు దోషిదొంగలు వీరు సరిహద్దున కావలి  
వైపువారు బూటానీలని యూహింపబడుచున్నారు) బన్ను  
జిల్లాలోని లక్ష్మీపట్టణముమీద బడి; ఒక్కహిందువును చంపి  
రి; మరియొక హిందూ సాహుకారికద్దరుండి కొంతధనము నప  
హరించిరి. పాలిమేర పోలీసువారును, పటాలము నైనికులను  
వారిని వెంబడించి వెదకుచున్నారు.

ఇండియాలో ధరలుపెంచుటనుగురించిన విచారణ

దొరతనమువారి తీర్మానము.

సిమ్లా, ఆక్టోబరు 24:—దత్తాగారి యాదీపత్యముక్రింద  
నొకకమిటీ యేర్పడి, హిందూదేశములో పదార్థములధరలు  
పెంచుటకు గల కారణములగురించి విపులముగ విచారణలు  
జరిపియున్నారు. ఈ విచారణలన తేలిన ముఖ్యవిషయము  
లనుగూర్చి ఇండియాదొరతనమువారు తమతీర్మానమునందు  
సవిశ్రమముగ చర్చించియున్నారు. తీర్మానము వారంభమున,  
దత్తాగారును వారికి సహాయముగ పనిచేసినవారును విచారణ  
యందు గమపవచిన శ్రద్ధకును వారు వైకొనిన ప్రయాసకును  
దొరతనమువారు తమ యామోదమును జూపియున్నారు వస్తు  
వులధరలు చాలకాలమునుండి, అనగా 1905-వ సంవత్సరము  
నుండియు పెంచుచున్నవనియు, కాని యిట్లు పెంచుట  
వలన లాభమునుపొందినవారి సంఖ్యను బట్టిమాడగా నష్టపడిన  
వారిసంఖ్య యాల్పముగనుండుటచే ఇట్లు పెంచుట మొత్త  
మువైని హిందూదేశమునకు లాభకారియేయనియు, ఈతీర్మా  
నమునం పపాదించబడియున్నది. కేవలము హిందూదేశములోని  
సందర్భములు మాత్రమేకాక, నాగరక ప్రపంచముందంతటను  
వ్యక్తమగుచున్న సందర్భములకూడ యాధరలవృద్ధికి కారణమగు  
చున్నటు. జనల రాకపోకలకును సరకుల రవానాకును  
గల పోకర్మము లభివృద్ధి నొందుటవలన ఇండియాలోని వే  
క్రేయ ప్రదేశములందలి ధరలలోని పెంచుటలను నివరించి,  
ధరలంతటను ఏకరీతిగ ఉన్నవి. అట్లే విదేశములలోడి రాకపోక  
లకు సదుపాయము లేర్పడిటవలన, లోకముంతటనుండు ధరల  
కు సమానముగ ఈదేశములోని ధరలకూడ క్రమక్రమముగ  
మారుటకు గాగమైనది. ప్రస్తుతిస్తుధిగల మరల మనుషటి  
సిలికి మారుటల్లు లక్షణము లేవియు కనపించుటలేదు. ధరల  
పెంచుతగ్గులు అనేక కారణములవలన నిష్ఠాయంపడుచుం  
టచేతను, ఏసంబద్ధము లేనప్ప డెత్తినను పరిణమించునో చెప్ప  
టకు వీలులేనంతగాను, ధరలు ముందితీర నుండునని నిశ్చ  
యించుటకు సాధ్యపడదు.

హాదీనుప్రభువు విరాళము.

సిమ్లా ఆక్టోబరు 24:— యుద్ధములో బెబ్బలుతినిన  
నైనికోద్యోగులయొక్కయు, నైనికులయొక్కయు వనలికి  
గాను ఉపయోగపడుటకై వారినుప్రభువుగారు హిందూదేశ  
కార్యదర్శిగారి పరముగ నొక గృహము నిచ్చియున్నారని  
రాజ్యప్రతినిధికి తెలియవచ్చినది. వీరు కొంతకాలము బొంబాయి  
గవర్నరుగ నుండిరి.

# 23 వ కృష్ణామండల మహాసభ.

జూలైలో 24వ తేదీన సమావేశమగుట.

ఆహ్వానభాష్యముల, సభాభ్యర్థముల ఉపన్యాసములు.

(గత సంచిక కేవలము.)

## ఇదిగోవక బిల్లు.

ఈ సందర్భమున మీ దూరాలోచనకు బాత్రైన యంతయు మిటియొకటి గలదు. ఈనడుమ పోర్టుపెంటువార్త గేటులో ప్రచురమయి దొరతనమువారలన కాసన నిర్మాణ సభలో ప్రవేశపెట్టుట కాలాచింతబడుచున్న యిదిగోవను బిల్లుగలదిని బాగుగా నాలొచింపవలసి యున్నది.

ఈ బిల్లుతో ప్రచురముకావడిన దొరతనము వారి యుద్దేశమును యాచిలును పెట్టుటకు కారణములును మీరు చదివియుండురు. ఈ బిల్లు ప్రవేశపెట్టుటకు వ్రాయబడిన కారణములును హేతుములై నవిగావని నాయభిప్రాయము. మన రాజధానిలో నీటిహక్కును గురించియు నీటిపారుదల హక్కునుగురించియు పుట్టబడిన కొద్ది తీర్పులను బట్టియు ప్రస్తుత మమలలోనున్న న్యాయశాస్త్రమును బట్టియు నిష్పడిందు విషయమై క్రొత్తగా నొక నూతనకాసన మనావ శ్లోకము. అయినను నీటి నూతనకాసన మొకటి కావలయునని దొరతనము వారి యభిప్రాయమైన యెడల నీ విషయమును గూర్చి యుత్తర హిందూస్థానముందును పంజాబు మొదలగు రాష్ట్రముల యందును సమయలోనున్న కాసనములకంటి కాసన మొకటి యీ రాజధానికే చాలననియు నితర రాజధానులలో సమయలోనున్న కాసనములకంటి నెక్కువ నిర్బంధకరముగా నీరాజధాని కీ కాసన మనవసరమనియు చెప్పవలసి యున్నది.

ప్రస్తుతము ప్రజల భుక్తిములోనున్న హక్కుల నీకాస నము సంపూర్ణముగా నాకనముచేసి జలాధారము లన్నిటికం దును దొరతనమువారి కెన్నదూరేని యొక క్రొత్త హక్కును గల్పించుటకు కాణమగు చున్నది.

అధికారులు, పొరబడి ప్రజల చిరకాల భుక్తిమగు హక్కును భంగము కలిగించినపుడు నీవిల్ కోర్టుల ద్వారా న్యాయమును పొందుటకు నీటిల్లాటంకముఁ గలిగించు చున్నది. నీటిహక్కు వ్యవసాయ దారులకును భూస్వాములకును, మిక్కిలి ముఖ్యమైనది కావున నీవిల్ కోర్టులద్వారా నిందు విషయమై న్యాయమును పొందుటకు నీలు కలుగజేయక చొర తనమువారి యుద్యోగముల తీర్మానమునకు లోపలుచుండును, నీటిహక్కులను బోగట్టుకొనిన వారికి తగినంత ద్రవ్యరూప కమైన ప్రతిఫలము గలుగకుండుటయు, నీ బిల్లుయందున్న లోపములలో ప్రధానమైన గొప్పలోపమని రూఢిగాఁ జెప్పవ లసియున్నది. దొరతనమువారి న్యాయదానాధి కారములును, నమలు యధికారములును నొకే యుద్యోగముని యందుండుట న్యాయముకాదు కనుక నీ రెండధికారములను వేరుపఱచివేయి వేయిద్యోగముల యందుంపవలసివచ్చిన మనమందరము మొఱు పెట్టుచుండగా చిరకాలమునుండి, నీటి హక్కును గుఱించి తీర్మానము చేయుచున్న నీవిల్ కోర్టుల యధికారము మట్లు జఱచి చొరతనమువారి యుద్యోగముల యందే యధికారముంచుట కేవలము న్యాయ విరుద్ధముగా నున్నది. మఱియు చిర కాలానుభవమై చాలాకాలమునుండి భుక్తిములోనున్న హక్కులకుగూడ నీటిల్లు పాడుచేయుచున్నది. ప్రస్తుతము చేయబడు న్యాయశాస్త్రములును, స్మృతులును, నిదఱతకు చిరకాలము నుండి భుక్తిములోనున్న హక్కులను బాడుచేయునట్లు దొర తనమువారు చేయకూడదు. నూతనముగా చేయబడు న్యాయ శాస్త్రములును స్మృతులును, నుండుకలుగబోవు హక్కులకే విధమైన భంగములు కలిగించినను గలిగింపవచ్చును గాని యిది గరకే హక్కుగలిగి యట్టి హక్కు భుక్తిములో నున్నప్పుడు, వారికి భంగము కలిగించుట మాత్రము ధర్మముకాదు చాల పంది ప్రజల హక్కులను భంగము గలిగించి వారిహక్కు లతో సంబంధించిన వ్యవహారముల గూర్చిన యీ బిల్లువంటి గానిలో మాత్రము నిదినకే భుక్తిములోనున్న హక్కులకు భంగము కలిగించు సాధనములుంచుట న్యాయముకాదు.

నీటిహక్కును నీటిపఱచి యిదివఱ కమలలోనున్న మ న్యాయసాసముల తీర్పులప్పుడు దామోయంగీకరింపకుండుట చించికాదు. ఇట్టి ముఖ్యనిషయమై అట్లు చేసినప్పుడు దొర తనమువారు, నీటి హక్కులను గురించి యాలోచించుట కొక మీషను నేర్పజుట న్యాయము. అట్లుచేయక దమకున్యాయ మనితోచిన విధమున అట్లను చేయుట మాత్రము ధర్మము

## స్థానిక ప్రభుత్వము.

లారు విప్లవప్రభుత్వముగలపట్టికి ముప్పదిసంవత్సరములకు బూర్వమే మనకు స్థానికప్రభుత్వవిధికార ప్రాప్తిగలగజేసిరి. ఈముప్పది సంవత్సరములనందీయు, గలగజేయబడిన యాటం కము లోయన్నను లోకజబోర్డులను మ్యునిసిపాలిటీ లున్న జిల్లాగన పనిచేయుచున్నవి. నీటియందక్కిండక్కిండి స్వల్పలోపములను స్థానికప్రభుత్వము ముచేతమున యుక్త ముగాక పనిచేయగలిగిరి స్థానికప్రభుత్వము చక్కగా నభి వృద్ధి నొంది యున్నది స్థానికమచ్చుటకు గలిగిన యాటంకములు మిటుదెలియనివి గావు. ఈలోకజబోర్డును, మ్యునిసిపాలిటీ లున్న, గంచమైన సభికార మొసగుబడక బాధ్యులగు గొప్ప కార్యములను నిర్వహింపవలసివైరి. దొరతనమువారి యున్నలోద్యోగములు లోకజబోర్డులో ప్రెసిడెంటుగాని మునిసిపాలిటీలో వైరుమానుగాగాని నుండుట మంచిది గానిదియు నుండుటవలన ప్రజలు స్వేచ్ఛగా దమకోసగ బడినస్థానికప్రభుత్వవిధికారమును వినియోగపఱచాలరనియు ప్రజలకు స్థానిక కార్యచరణ విషయమై బోక్సిముండకపోవు ననియు, పుష్పప్రభుత్వపుష్పధర్మమునకే జెప్పెను, ఈబోర్డులును, మ్యునిసిపాలిటీలును, దొరతనమువారి యుద్యోగములచేతా నింపబడుచు వారికి లాబడీయున్నంతవరకు స్థానిక ప్రభుత్వ మభివృద్ధి జెందుటకు నీలుగలగదు. మన రాజధానిలోని జిల్లా బోర్డు లన్నిటిలోను. ఆయాజిల్లా కలెక్టరే ప్రెసిడెంటుగా నున్నారు.

అలహాబాదు రాజధానిలో జిల్లాబోర్డుల మెంబరు సాధారణముగా, ఆయాజిల్లా కలెక్టరుని ప్రెసిడెంటుగాగొరు కొని యేర్పాటుచేసుకొనినను ప్రెసిడెంటుగా గోరికొని యే ర్పాటుచేసికొను యధికారముమాత్రము జిల్లాబోర్డుల మెంబ ర్లకుగలదు. మధ్యపరగణాలలో జిల్లాబోర్డులమెంబరు దొరత నమువారి యుద్యోగములేని మెంబరునే ప్రెసిడెంటుగా నెన్ను కొని సభికారము గలిగియున్నారు ఈరాజధానికే మాత్రమో యదృష్టములలో నొక్కమైనను లేదు.

ఈరాజధానిలోని బోర్డులలోనున్న మెంబర్లందఱిలో దొరతనమువారి యుద్యోగములలోమెంబరుగనున్నవారేయెక్కు వగా గమనించుచున్నారు. మనరాజధానిలోని లోకజబోర్డుల లోని మెంబరులందఱు గలసి 5998 మంది యున్నారు. అందులో 690 మంది మాత్రమే ప్రజలచే నెన్నుకొనఁ బడిన వారు.లోకజబోర్డులోని మెంబర్ల సంఖ్యలోఁ బ్రజలచే నెన్ను కొనఁబడినవారు నూటికి రాష్ట్ర మందెందరెందరున్నారోనీకింద పట్టికవలన మీకుబోధపడగలదు.

1. మధ్యపరగణాలు. చీరారులా—నూటికి	71.7 మంది
2. యునైటెడ్ ప్రావిన్స్ సెను. అమోధ్యరాష్ట్రము లలో నూటికి	69.3
3. అస్సాము రాష్ట్రముందు—నూటికి	55.7
4. హంబాయిరాజధానియందు నూటికి	44.4
5. బంగాళరాజధానియందు నూటికి	40.6
6. పంజాబురాజ్యమందు నూటికి	40.6 మంది
7. చీరారు, ఓఢిరాజ్యములయందునూటికి	28.8 మంది
8. మద్రాసురాజధానియందు నూటికి	11.5 మంది

దీనిబట్టి చూడగా మనరాజధానియందు లోకజబోర్డు లలో ప్రజలచే నెన్నుకొనఁబడిన మెంబర్లకంటే దొరతనము వారి యుద్యోగములలోనున్న మెంబర్లే యెక్కువగా నున్నారని స్పష్టమగుచున్నది. ఇట్లు దొరతనమువారి యుద్యోగముల లోనున్న వారే యెక్కువ సంఖ్యల మెంబర్లుగా నున్నప్పుడు స్థానికప్రభుత్వశక్తి మెట్లు సార్థకమయి ప్రజలకు స్వాతంత్ర్య ము గలిగి గుండుట కవకాశము గలగలదు? మొన్న మొన్న యేర్పాటుకావడిన చేహను ఓఢిరాజ్యమందుగూడ దొరతన మువారియుద్యోగములలోనున్న వారు బోర్డులలోఁ దక్కువగా నున్నారు. స్థానికప్రభుత్వము సార్థకమై యభివృద్ధి గావలె నన్నచో కాసనమందు విధింపఁబడిన రీతిని బోర్డులలో మెంబ ర్ల సంఖ్యలో నాల్గవంతుకన్న నెక్కువగా దొరతనమువారి యుద్యోగములందమండ చేయుట తత్వవశ్యకము. అట్లుచేయఁ బడి దొరతనమువారి యుద్యోగములలో నుండకఁ బ్రజలచే నె

న్నుకొనఁబడిన మెంబర్లు దమకు నిజమైన యధికార మొసగు బడినచోఁ దమ కార్యభారమును గుర్రెజిగి జిక్కుగాఁ బనిచే యంగలుగదురు. గ్రామస్థలి బోర్డుల కివయమలూ దొరతన మువారి యుద్యోగములలోగాఁ బరిగణింపఁబడికపోవుట మిక్కిలి యాశ్చర్యకరముగానున్నది. దొరతనమువారి యుద్యోగముల లో నున్నవారును, యెక్కు ఆఫీషియో మెంబర్లును గలసి ప్రతి బోర్డులో మొత్తము మెంబర్ల సంఖ్యలో నాల్గవంతుకన్న నెక్కువగా నుండగూడదని లోకజబోర్డు ఆక్టనుందు జెప్ప బడియున్నది. మన రాజధానిలోఁ దక్కిన రాజధానులలో కన్న బోర్డులలోని మెంబర్ల మొత్తముసంఖ్యలోదొరతనము వారి యుద్యోగములలో నున్న మెంబర్ల సంఖ్య యెక్కువగా నున్నది; విద్యావిషయ వ్యవహారముగాను ఉద్యోగముల వేతన ములక్రింద నెక్కువగాను కర్పితయఁబడుచున్నది. దీనిబట్టి చూడగా బోర్డులలోని మనరాజధానిలో నెట్లున్నదో మీకే బోధపడగలదు. బోర్డులలోని మెంబర్ల మొత్తసంఖ్యలో దొర తనమువారి యుద్యోగములలోనున్న వారును యెక్కు ఆఫీషియో మెంబర్లును నాల్గవంతుకన్న నెక్కువ ఉండగూడదని నియమిం పఁపడుటకుఁ గారణము మహమ్మదీయులు జమీందారులు మొదలగువారి కర్రపునను విశేషవిషయములనుగూర్చి యను భవ భాసముగల వారిని మెంబర్లుగా నేర్పజుచుకొనుట కవకా శమిచ్చుటకుగాని మరియొకందుకుగాదని మన మూహింపవచ్చు ను. ఇట్లు మొత్తము మెంబర్ల సంఖ్యలో నాల్గవంతుకన్న దొరతనమువారి యుద్యోగముల నేర్పాటుచేయఁబడిన బోర్డు లలోగూడ తాలూకాబోర్డులనుండి దొరతనమువారి యుద్యో గము లనెటలు ప్రతిభలుగా జిల్లాబోర్డులలోఁ బ్రవేశించుట కవకాశము గలిగియున్నది. దొరతనమువారి యుద్యోగములగు తహశీలుదారు తాలూకాబోర్డులో జిల్లాబోర్డు మెంబరుపదవి కన్నక కవేక్షించివచ్చుదు యితరలా తహశీలుదారులతోఁ బో టిగానుండి గెలుచుట సాధ్యము. కాబట్టి స్థానికప్రభుత్వము సార్థకముగా జేయఁబడవలెన్నచో నియక్రమమును మాన్పించుట తత్వవశ్యకము.

ది 31 మార్చి 1913 వ తేదీ నాటికి మనరాజధానిలో నున్న 25 జిల్లాబోర్డులలోను 124 మంది యెక్కుఆఫీషియో మెంబర్లలోను 75 దొరతనమువారి యుద్యోగములును, 192 దొరతనమువారివలన నేర్పాటుచేయబడిన గృహస్థులును, తా లూకాబోర్డులనల్ల నెన్నుకొనఁబడిన యుద్యోగములు, 112 గురును గృహస్థులు 254 గురును మెంబరుగానున్నారు. ఈ కృష్ణాజిల్లాలో మొత్తము 40 మంది మెంబర్లలో 6 యెక్కు ఆఫీషియో మెంబర్లుగను 4 మెంబర్లుగా నియమింపఁబడిన యు ద్యోగములను యెన్నుకొనఁబడిన యుద్యోగములు 9 గరును, యుద్యోగములుగాకుండ నియమింపఁబడిన గృహస్థులు 10 మందియు నెన్నుకొనఁబడినవారు 11 గురును గలరు. ఇట్లు దొరతనమువారి యుద్యోగములతో నిండియున్న బోర్డు స్వతంత్ర శక్తిగలిగి పనిచేయవేర్చుటెట్లు తలపింపెను? స్థానికప్రభుత్వ మెట్లుభివృద్ధి నొందుటకు సాధనమగును? యీబోర్డులో మెం బర్లుగానున్న యుద్యోగములుగాని గృహస్థులుగాని సామా సించి యేపని దలపెట్టిచేయగలరు? అట్టివారు దలపెట్టిన కార్య మేది కొనసాగుట కవకాశముచు ; కాబట్టి తాలూకాబో ర్డులనుండి దొరతనమువారి యుద్యోగములు జిల్లాబోర్డుకు మెం బరుగా రాకుండునట్లుచేయుట తత్వవశ్యకము. దొరతనము వారి యుద్యోగములు మ్యునిసిపల్ కోస్టులలో మెంబర్లుగా నుండఁగోరినప్పుడు జిల్లాకలెక్టరు ఆనుమతిని బొందవలసిట్లు తాలూకాబోర్డులనుండి జిల్లాబోర్డునకు మెంబర్లుగా రాగొరన యుద్యోగములు జిల్లాకలెక్టర్ల యనుమతిని బొంద నవసరము లేదు. అధికారులు వారిచివప్పడగూడ వారి సలహాసంగీక రింపక జిల్లాబోర్డులో మెంబర్లుగానుండఁ బ్రయత్నించిన యు ద్యోగములుగూడ గలరు. మద్రాసు దొరతనమువారిచే 1888 సంవత్సరమందు జారీచేయఁబడిన లోకజబోర్డు ఆక్టనుచక్క గా నీరాజధానిలోఁ బనిచేసినదని వ్రాసినందుకు మనమందరము మిక్కిలి సంతోషింపవలయును. ముప్పది సంవత్సరములనుండి స్థానికప్రభుత్వస్వాతంత్ర్యము చక్కగా వినియోగింపఁబడిన కారణమునుబట్టియు లోకజబోర్డుల చక్కగాపనిచేయుచున్న హేతువునుబట్టియు దొరతనమువారి యుద్యోగములసహాయమిక పిటి కక్కరలేదని నిశ్చయముగా దోచవలయును.

తాలూకాబోర్డులకుద్యోగములుగాని గృహస్థులను ప్రెసి డెంటుగా నేర్పజుచుటకును వైసుప్రెసిడెంటు నెన్నుకొను స్వాతంత్ర్యమిచ్చుట కంగీకరించినంగలరును నీదొరతనమువారికి మనము గృహస్థులమై యుండవలయును. మఱియు జిల్లాబోర్డు లకు వైసుప్రెసిడెంటును నియమించుట కియ్యకొనినందుకుగూడ మనము సంతోషింపవలసియున్నది. దొరతనమువారి 1912-13



విద్య లేకపోవుటవలన జనులు తమ స్వతంత్రతలను జక్కగా గుర్తించి దానుభివృద్ధి నొందుటకు దగిన సాధనములను గ్రహించి యున్న తత్ఫలికవచ్చుటకును మనదేశ మభివృద్ధి నొందుటకును పీట గలుగవచ్చుది. పూర్వమునకంటె నిష్పక్షుడు చదువు మిక్కిలి ప్రేమయినది. పాఠశాలలలో జీతములు నొచ్చింపబడుటచేత బీద విద్యార్థులు చదువుకొనుట కష్ట సాధ్యముగా నున్నది. ఎలిమెంటరీ తరగతివరకు విద్య నుచితముగా జేపుటమంచిది. మన రాజధానిలో 1912-18 సంవత్సరాంతమునకు మ్యునిసిపాలిటీల క్రిందనున్న ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలక్రింద 1,59,669 రూపాయలు ఖర్చుచేయబడినవి. జీతములక్రింద 10884 రూపాయలు మాత్రమే వసూలయినవి. ఈ విధముగా నెలిమెంటరీ పాఠశాలక్రింద ఖర్చు అయిన విశేష మొత్తమును, జీతములవలన వసూలయిన స్వల్ప మొత్తమును బాటించి మ్యునిసిపాలిటీల క్రిందనున్న పాఠశాలల నయినను విద్య నుచితముగా గరవుట మంచిది. ప్రయి పాఠశాలలను నిర్వత్సాన పరచుటంత మంచిదిగాద యట్టిసాయము. అట్టి పాఠశాలలు బాలికా నాశన

నట్లు చేయటంకన్న వంచి నీలియందడి చక్కగా విద్య గరభునట్లు చేయుట కన్న సాధ్యమగుదు. పాఠశాలల కొర కిందను గట్టిచి కుప్పలు బల్లలు మొదలయిన సామానలను పుస్తకములను గొనవించి విశేష ద్రవ్యమును వ్యయపరచుట కంటే త్రోతగా పాఠశాలల నెర్పించుట కంటే నెక్కువ ధనము ఖర్చుపరచుట మంచిది.

పూర్వకాలముందు యాజ్ఞా ఆశేకములగు చేతనలకు ప్రసిద్ధిక్రొంది. అందనేకములు రూపుమాపినవి. కొన్ని నామా వస్తువులుగా నున్నవి. బియ్యం, కబ్బ, విద్యావిషయమై విశేష మయిన ప్రధానములను విక్రీయి క్రేదతో పనచేయింపవలసి యున్నది. బియ్యం కబ్బవిద్యల నభ్యసించి నొందించుట విక్రీయి యవసరమని గ్రహించి దొరతనమువారికినడుమ నందు విషయ మై చేయవలసిన ప్రయత్నములకు మనము మిక్కిలి సంతోషించవలసియున్నది. పాఠశాలలలో విద్యార్థులు దమతన గులాచారములగు విద్యలను నేర్చుకొనటకు దగినయతాశ ముల నేర్పరచవలెను. వ్యవసాయదారుల పిల్లలకు వ్యవసాయ మును గురించి దేశభాషలలో బోధించవలయును. బొంబాయి రాష్ట్రములో వ్యవసాయమునగుర్చి పాఠశాలలలో బోధిం పుట. బంగాళరాష్ట్రములో పల్లెటూరి పాఠశాలలయందు విద్యార్థులకు వ్యవసాయవిషయమై పాఠములు చెప్పట కేర్ప రపబడినది. మధ్యపగళాలయందు ఎలిమెంటరీ ప్రైమరీపాఠ శాలలలో వ్యవసాయ విషయము నేర్పరచబడుచున్నది. కాబ ట్టి మన రాజధానిలోగూడ నావిధముగా పల్లెటూరి పాఠశాల లందెల్ల వ్యవసాయమునగుర్చి పాఠముల చెప్పటయేగాక బియ్యం కబ్బ విద్యలను వ్యవసాయవిద్యను నేర్చు ఉన్నతరగతి పాఠశాలలు ప్రతిజిల్లాయందు స్థాపింపబడుట అత్యవశ్యక ము. మన రాజధానిలో విద్యార్థులిచ్చు జీతములు తక్కిన రాజధానిలలోకంటే మిక్కిలి యెక్కువగానున్నవి. ఈవిధ ముగా జీతముల నెక్కువకేసి విద్యను లభిస్తాధ్యముగా చేయబ డక పోవుటచేత విద్యార్థులకు మిక్కిలి కష్టతరముగ నుండును.

ఆరోగ్యవిషయము.

ఈజిల్లాలో కొన్ని డెల్టాతలకాలము గొన్ని మెరక తాలూకాలను గలవు. గంటాము, విశాఖపట్నము గోదావరీ జిల్లాలోవలె నీజిల్లాలో రోగభయముమైన ప్రదేశములేదు. అయినను, యాజిల్లాలో జ్వరబాధవలనను, యితరవ్యాధుల వలనను చాలామంది మృతినిందించుచుండుటయు, జను లనారో గ్యముగా నుండుటయు, సంభవించుచున్నది. ఇందుకు కారణ ము లేకపోలేదు. డెల్టాతలకాలలలో గ్రామములలో మురు గునీరు పోవుటకు తగినకాలువలేక, నీటిచెమ్మ, దోమకాటు మొదలగు నాటచేరిన గ్రామములకు మంచినిరు లేకపోవుట చేతను, పశువులు నీలుచుటకు దగినంత ప్రదేశముగాని గ్రామ కంఠములుగాని లేక గ్రామములయందు బల్లపునాగుపడి చేయబ డుటయు ననారోగ్యమునకు ముఖ్యకారణములై యున్నవి. డెల్టాగ్రామములలో చాల వానియందు ఒక్కచెరువుపై చెంపవదిలేకపోవుటయు, ఆచెరువులలో నీరుపెట్టుటకు పంట కాల్యలలే ఆధారమగుటయు, ఈచెరువులు దిరుచు పాగుచే యబడకపోవుటయు సాధారణముగా మనమెరుగుదుము. అం దువలన నాచెరువులలో నీరుపరశుధముగా నుండక గ్రామముల యారోగ్యము పాడుచేయుచున్నది. మెరక తాలూకాల లోని గ్రామములయవస్థ చెప్పటకే తరముగాదు. పరిశుభమైన వంచినట్లున్నచో ఆరోగ్యస్థితి యంతగాచెడదు. కాపట్టి పరి శుభమైన నీటిని గ్రామములకు సులభముగా లభించుమాన్యము లను స్వీకరించుగా యోచించవలయును. 500 మంది కంటే నెక్కువజనులన్న గ్రామముందెల్ల ఒకబావి క్రైస్తవించి నీటి సదుపాయ మేర్పర్చవలెనని దొరతనమువారి వలన 1913 డిసెంబరు 18 తేదీన ఉత్తరువు జారీచేసినారు. మఱియు గ్రామములకు గ్రామపారిశుధ్యము కొరకు దమలోదాము కొంతద్రవ్యము చందాచేసికొన్నయడల చాము ఖాళీప్రశంశ మొనరిగాని ద్రవ్యసహాయముచేసినగాని తోడ్పడుదుమని దొర తనమువారు యాసంపత్నియు జూను 12వ తారీఖున మఱి యొక ఉత్తరువును బ్రచురించిరి. కాబట్టి గ్రామపారిశుధ్యత కొరకు దొరతనమువారిసంగుటకు సిద్ధముగానున్న సహాయ మనుజొంది తమతమ గ్రామములను పాగుపరచుకొను నమి త్రము గ్రామములకు సంఘముగా నేర్పడిగాని కొన్నిగ్రామము లొక్కటిగాకె యొకసంఘ మేర్పడుచుకొనిగాని యిందువిష యము పరిచేయుటయత్యవశ్యకము. గ్రామపారిశుధ్యత నెవిధ గా నాయాగ్రామములచే చేయించుటకు బ్రోత్సాహము నుచితముగానుండునో ఆహ్వానములను దెలియపఱచువని మువారు లోకలబోధు ప్రెసిడెంటుకుగూడ వ్రాసి

యన్నారు. ఈవిషయమును మీరు చక్కగా గ్రహించి దొర తనమువారి సంగుటకు సిద్ధములగుకొన్న సహాయమును బొందుటకును మీ గ్రామములను పరిశుభపఱచుకొని మీరా రోగ్య స్థితినిబడసి నుభముగా నుండుటకును గోరుచున్నాను. మీలో దేశక్షేమము గోరవారందఱుఁ జేర్చిగ్రామముల స్థితి గతులనుగుర్చి నిర్మత్యభావమును వహించికి దొరతనమువారి సదుద్దేశమును గ్రామములకు బోధపఱచి గ్రామాభివృద్ధి యొన రింపజేడుచున్నాను.

నైస్యము.

కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందటికాలము మనతెలుగువారిని దొరతనమువారి పటాలములలో జేర్చుకొని యుద్యోగము లిచ్చుచు నీనడుమనేకారణాలవలన చేసినోరెలుగువారు పటాలములలో గొలువున కనవచ్చులని దొరతనమువారు నిర్ధారణ పఱచి తెలుగుపటాలములను దీసివేసిరి. తెలుగువారిని దిరిగి పటాలములలో జేర్చుకొనునట్లు తరువు జారీచేయించు విషయ ములో మ॥ రా॥ రా॥ న్యాపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు సేనాధికారిత్వ ముచ్చటించి మన తెలుగువారికి గల్పించబడిన కళంకమును దోలగించె ప్రయత్నించి నందుకు మనమందఱము వారికి మిక్కిలి కృతజ్ఞులమై యుండవలసినది. సుబ్బారావు పంతులుగారు మనదేశముకొరకు చేసినపాతాళ్యములలోను, పడిన శ్రమయందును, నడియొక విశేషమయినది కాదుగాని తమ రాజ్యక్తి విశ్వాసములను బ్రకటికృతిము చేయుచు దొరతనము వారి పటాలములలో నుద్యోగములు చేయటకు పనికిరానివార న్న యపవాదమును మన దెనుగువారికి తలపడజేయుట కామహాపాపము చేసిన యాకార్యమును మనమెన్నటికిని మరుచుకొందు. రెండు మూడు సంవత్సరములనుండి యీ విష యమునగుర్చి మండలసభలయందును, జిల్లాసంఘములలోను బసచేయుచు దొరతనమువారికి విప్లవము చేసికొనిన తరువాత రెండుసంవత్సరముల క్రిందిట నివిషయమునుగుర్చి పునర్వచారణము చేయబడనెరదని సిద్ధాంతగమందున్న సేనాధికారులు చెప్పియున్నను నీసంవత్సర మీ విషయ ములోచింతపడునని మనయందనగ్రహ బుద్ధితోజెప్పి యున్నారు. తరువాత తెలుగువారిని పటాలములలో జేర్చుకొను విషయమునుగుర్చి ప్రజాభిప్రాయమును బడయగోరి యీ నడుమ గుంటూరు పుర మున కొక యధికారి వచ్చెని వార్తాపత్రికలలోఁ జదివితని. దీనినిబట్టిచూడగా నెప్పుడు యూరోపు ఖండములో జరుగు చున్న యుద్ధము ముగిసినతరువాత దొరతనమువారు మనతెలుగు వారిని పటాలములలో జేర్చుకొనుట కాజ్ఞాసంగి మహాపు యుల మిక్కిలి గౌరవదాయకముగా బరిగణించి యాశించిన నేనలలో నుద్యోగపదవినిచ్చి మనలను గృతార్థులను చేయుటకు సంధియుండుదనిమనము నమ్మదగియున్నది. తెలుగు సిపాయి లంత రాజధాని విశ్వాసములతోఁ దమప్రాణములను ధార వోసి యెట్లెట్టి సమయములందుఁ బోరాడి దొరతనమువారి యాదరణకు పాత్రులయి ధయ్యర్య సాహసములగుల వీరులని పేరొందిరో ఆవిషయమును దెలిసికొని వారిసంతతి వారముగు మనముగూడ మనపూర్వులక్రి క్రి ప్రతిష్ఠలకు దగినరీతిని నడచు కొని మనపాత్రితను బ్రకటికృతి మొనర్చు కొనుటకవతాశ మొనగ దొరతనమువారిని బ్రార్థించువని మనకు మిక్కిలి యుచితమయినదనియు దొరతనమువారు నిరాకరించుటకంత గొప్పవిషయమును ఆసాధ్యమును గొంతెమ్మ గోరెగూడ నియు మనమునమ్మవచ్చును. ఇక్కడసమాజక్షమైన మీలో నిష్పడు గూర్పుండియున్న యొకవైదిక బ్రాహ్మణుడు ముప్పది సంవత్సరములకుఁ బూర్వమే విశాఖపట్టణమందలి వాలంటరు కోరులోఁ బ్రవేశమును సంపాదించుకొని పటాలము లచేఁ జక్కగా కవాదు చేయించుటకును యుద్ధరంగములో నొకపటాలమును నడిపించి పోరాడుటకు సముద్ధని యొక యోగ్యతాపత్రికను నందగలిగిరి. వీరు విశాఖపట్టణము వాలం టరు కోరులోఁ బ్రవేశించ గలుగుటకును నీయోగ్యతా పత్రి కలను సంపాదించుకొన గలుగుటకును నావాలంటరు కోరు నందున్న ఆంగ్లేయులయొక్క డయాంకికరణమే మూల కారణము. హిందువులువాలంటరుకోరులోఁ జేరుటకు నిబంధ నల యాటంకమేమియులేదుగాని యందున్న ఆంగ్లేయుల సమ్మతిమాత్రమావశ్యకము. వారుసాధారణముగా హింపు లతోఁ గలసియుండుట కిష్టపడకపోవుటవలన మనవారికవ తాశము గలుగుట కష్టసాధ్యముగానున్నది. దొరతనమువారికి మాత్రము మనవారు వాలంటరుకోరులోఁ జేరవలయుననియే యభిప్రాయము. కాని యిప్పుడు వాలంటరు కోరులోనున్న ఆంగ్లేయులును ఆంగ్లేయిండియనులును అంగీకరించుచున్నారు. అందువలన దొరతనమువారి యుద్దేశమునకుగూడ భంగము గలుగుచున్నది. దొరతనమువారి యున్నతోద్యోగముల యం

దున్న యూరోపియనులను ఆంగ్లేయిండియనులను మనహిం దువుల యోగ్యతను గ్రహించినట్లుద్యోగములయందండవారు గ్రహింప నేరకున్నారని మనము అనుభవమువలన నెఱిగి యున్నాము. కాబట్టి కలెక్టరువలన గౌరవనీయులని సిఫారసు చేయబడు హిందువులలో విద్యాధికులను యితరగృహ ములను వాలంటరుకోరులోఁ జేర్చుకొనబడుట కేయటంకము నుండగూడదని దొరతనమువారు శాసించినచో హిందువులు వాలంటరుకోరులోఁ జేరుటకు సాధ్యమగు నని నాయభి ప్రాయము. విశ్వాఖ పట్టణము వాలంటరుకోరులోఁ జేరిన బ్రాహ్మణులందఱును నందొక్క గృహము ను రెండుసంవత్సరములలో నే నిదివఱకుఁ జెప్పిరినిని యోగ్యతాపత్రికలనంద గలిగినప్పుడు, సాహసపైర్వములకు, బ్రసిద్ధినిందిన క్షుత్రియులను యితర జాతులవారును నవతాశ మొనగబడినచో నెట్లెట్లయోగ్యతలను సంపాదించుకొని దొర తనమువారి గౌరవమునకును క్లాసునకును పాత్రులగుదురో మీచేయొచ్చును. ఇప్పుడుతెలుగులైన యుద్ధసమయమువంటి సమయములోనునమాధునికసాములమై పోరాడనేర్చియున్న చో మనదేశమును గాపాడుకొనుటకు సామర్థ్యముగలిగి యుద్ధరంగమున కిప్పుడు పంపబడిన సేనకినుమడి ముమ్మడిగా దొరతనమువారు మనదేశమునుండి నైస్యమునంపుట కవతాశము గలిగియుండునుగాదా!

చెన్నపురి అంశ్య జాత్యుద్ధరణ సంఘము:—దీపావళి పండుగ సందర్భమున అంశ్యజాతి వారిపిల్లలకు పండుగ జేయు టకై సహాయముజేడగా. బి. దొరస్వామి శ్రేష్ఠిగారు రు 8 లును; ఎస్. సుబ్బయ్యశ్రేష్ఠిగారు రు 1యను, పోనుమేస్తరు జనరల్ ఆఫీసువారు రు-18-9 లును, బ్రహ్మసమాజము వారు రు 5-5-9 లును, నెప్పల్ ఇంజనీరు ఆఫీసువారు రు 1-15-0 లును, న్యాయాయుక్త ప్రాండర్లు ఆయిలుకంపెనీ ఉద్యోగములు రు 1-13-0 లును, మద్య పాననీషేధ సభవారు రు 0-11-3 లును, నొసగిరి.. హుండిలవలన రు 5-15-5 లు వచ్చినవి. మొత్తమున కనూలైన రు 21-5-8 లతోడను, విందుచేయబడి నది. 18 వ తేది పండుగరోజున వ్యాసరపాడి పాఠశాలలో పిల్లలను సమావేశపఱచి అభ్యంగన స్నానము చేయించితిమి. పిమ్మట ప్రతివారికి నొకరైట్, పంచదార, నెయ్యి, ఆరటి పండు, రెండుపంచదార లడ్డులు, ఒకగిన్నెడు కాఫీ యిచ్చి తిమి. తరువాత బ్రహ్మసంధ స్వాములవారు వీరికి పితృబోధ గావించిరి. వీరికందఱకు తృప్తికరముగా భోజనముపెట్ట దలచి తిమిగాని సాము చాలినదికాని. అని కార్యదర్శిగారు వ్రాయుచున్నారు.

కడచిన శనివారమునాడు మద్రాసు పురభవనమున దీనిపోషక సమాజమువారు కూర్చుని ఖా సుగ్రీవము సుగ్రీవ పట్టాభిషేకమును ప్రదర్శించిరి. రామాయణ కథయే నాటకము నకు మాతృక. నాటక సంవిధానమును నెప్పటి ఫక్కియే. పాత్రము లెప్పటి రీతిని సంగీతమును మానవన్నను నొక్క గుణమును మాత్రము కనుపరచిరి. రాగములు ఈజుట్టులో నర్థ ముచెడని రీతిని, చెడని రీతినిననలే, క్కురింపని రీతినిగాన కళా వైదగ్ధ్యము చూపు నాడంబరమునకు పోక సాధ్య మయి నందవట్టు. స్థులముగా బల్కిచిత్తరంజన మొనర్చిరి. నాటకరంగమున పాత్రములు సంగీతము సుపయోగింపరాదని నిషేధించు వారికిగూడ నొకవేళ తమ యభిప్రాయమునుమరల నొకమారు విమర్శించు కొనవలయునెమో యను సందేశము కలుగు రీతిని నీ సమాజము వారు వక్రవృత్తము కనుబంచుట ప్రశంస నీయము. ఒక పర్యాయము కూర్చునిఖగను పిదప వారిగను ప్రేక్షకులను దత్తించి తాభినయమున కరగించిత్రి పురుష పాత్రముల నొక్కండే ఫలప్రదముగ గైకొననగునని నూచించిన శ్రీయుత ఎస్. రాఘవాచార్యులు బి. ఏ. బి. యు. గారును తారారూపమునగానుపించి త్రికి సహజముగు సింగారము సాధ్యసము మార్దవమును మిక్కిలి చక్కగా దీపింప జేసిన శేషయ్యగారును బేర్కొనదగి యున్నారు. సీతారాముల పాత్రముల గొనిన నచేశనాయుడు సుదర్శన నాయకులును రావణశేషమును వైచిత్ర మునిరత్న శాస్త్రి యు తక్కుంగల వారును తమ తమ భాగములను బాగుగ ప్రదర్శించిరి. వై సమాజమువారు నేటిదినము అరవము అల్లా ఉద్దీక్ష అనునాటకమును ప్రదర్శింతురట.



# THE GREAT EUROPEAN WAR.

## THIRTEEN BRITISH STEAMERS SUNK IN ATLANTIC BY A GERMAN CRUISER.

### Seventy Allies Warships in Search of Nine German Cruisers.

#### ALL ROUND PROGRESS OF THE ALLIES.

#### JAPAN AND BRITAIN: ONE IN AIM AND PURPOSE.

(REUTER'S AGENCY)

#### GREAT BRITAIN.

##### The Cruiser "Karlshruhe."

Sinks 13 British Steamers.

LONDON, October 23.—(2-0 P.M.)

LAS PALMAS.—The steamer "Crefeld" has arrived here with the crews of the following thirteen steamers sunk by the German cruiser "Karlshruhe":—"Highland Hope," "Cervantes," "Maple Branch," "Strathy," "Lynrowan," "Cornish City," "Rio Iguabza," "Niceto," "Maria-de-Larringa," "Farn," "Indrani," "Pruth" and "Condor." The vessels, which totalled sixty-thousand tons, were mostly sunk in the Atlantic.

##### An Admiralty Report.

##### SINKING OF GERMAN CRUISERS.

Only a Matter of Time.

LONDON October 23.—(7-30 P. M.)

The Admiralty to-night announces that there are nine German cruisers on the high seas, and that seventy warships of the Allies are searching for them. The Allies' vessels include a number of the fastest British cruisers. The discovery and destruction of the enemy will be a matter of time, patience, and luck, owing to the vastness of the oceans and innumerable archipelagoes. Hitherto our vessels' most serious and important duty has been that of convoying. Now, however, searchers are being continually augmented. Meanwhile merchantmen must observe Admiralty instructions, which have been most effective. Out of four thousand British ships, twenty seven have been sunk, and insurance has dropped from five to two guineas per cent. In nine thousand voyages fewer than five per thousand have been interfered with. Consequently, there is no occasion for anxiety, or excuse for complaint. The position inspires confidence and satisfaction, especially as German oversea trade has ceased.

##### The Warships Work.

ALLAHABAD, October 24.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—On the Belgian coast-fighting, the enemy lost thousands. Some of their positions and batteries were entirely smashed by the naval six-inch guns. Nearly all the trenches were enfiladed and rendered useless.

The enemy's aerial observation was kept under, and attempts to shell the warships were unavailing. Landing parties found large numbers of dead in the trenches and the attack was a surprise and wholly successful.

##### British Warships.

##### Heavily Bombard German Right.

Substantial Losses.

SIMLA October 24.

The Secretary of State's cable to the Victory despatched at five thirty-five P.M. yesterday:—The Admiralty announces that a naval flotilla mounting large numbers of powerful long range guns came into action on the 19th October off the Belgian coast supporting the left of the Belgian army and fired on the right of the German attack. The Germans replied with their heavy guns but owing to superior range of the British Marines artillery no damage has been done. The heavy bombardment of the German flank has been maintained without intermission and is being continued. Observations arranged for from shore by means of naval balloons and also all reports indicate substantial losses inflicted upon the enemy and that the fire was well directed and effective against their batteries and heavy guns.

19, 4958

##### An Explosion.

21ST October:—Considerable explosion probably of ammunition wagons followed a naval shot.

##### Eye-Witness's Narrative.

##### Troops in Most Fit Condition.

LONDON, October 24.

An Eye-Witness at Headquarters continuing his narrative to the seventeenth says that despite the trying nature of the fighting and rain the troops are most fit.

The fact that they are advancing and the enemy is giving way has proved a most welcome and inspiring change after many weeks of monotony in trenches.

##### Germans Short of Food.

The German prisoners report that their advanced troops are short of food and exhausted by continual outpost work whereas the British can afford to give their troops more rest and plenty of good food. Many Germans have had only two months service. Nevertheless the enemy in the front is fighting well and skillfully and showing considerable powers of endurance as the campaign proceeds. The tendency on the part of the Germans to rely on the splendid war material with which they are so amply provided rather than on the employment of masses of men is more and more marked. There are now indications however that their supply of war material is not inexhaustible. There are various evidences that they have been obliged to have recourse to old models of rifles and guns.

##### Difficulties of Transport.

LONDON, October 23.—(5-30 P. M.)

A Headquarters eye-witness states that our progress was slow south of the river Lys, owing to numerous dykes, which necessitate the transport of planks and ladders. The co-operation of the Artillery is most difficult in this enclosed country.

##### England and Japan.

##### In Entire Agreement.

LONDON, October 23.—(6 50 P. M.)

TOKIO.—The exchange of telegrams between the British and Japanese Admiralties has created a profound impression, as showing that Japan is working in entire agreement with Great Britain. Especially welcome is Britain's appreciation of Japan's high motives.

##### Casualties.

The following casualties are announced:—

##### Wounded.

Sec.-Lieut. Flinn, Royal Irish.  
Lieut. C. F. W. Lang, Devonshires.  
Lieut. H. L. Ovens, Northumberland Fusiliers.  
Capt. C. D. Smyth, Irish Rifles.  
Lieut. P. Wilberforce-Bell, West Kents.  
Lieut. Young, Warwicks.

##### Missing.

Lieut. W. Sandeman Cordons.  
Sec.-Lieut. Thomas, Cheshires.

##### Prisoner.

Captain Goetz, Bucks Yeomanry.

The following casualties are unofficially reported:—

##### Wounded and Prisoners.

Sec. Lieut. G. Button, Oxford and Bucks.  
Capt. P. Godsal, Oxford and Bucks.  
Major E. Doughty, Suffolks.

# TELEGRAMS.

Lieut. C. Firench, Royal Irish.  
Capt. C. Morley, Manchesters.  
S. c Lieut. E. A. Spencer, Field Artillery.

##### PRISONERS.

Lieut. Deane Drake, Munsters.  
Capt. G. Rees, Medicals.  
Lieut. A. T. Wyatt, Lincolnns.

##### AN APPOINTMENT.

Major George Badcock, retired from the Indian Army, has been appointed temporary Lieutenant-Colonel.

##### The "Emden" Raids.

##### The "Times" Strong Comments.

LONDON, October 24.

A "Times" leader says that the British public has hitherto been inclined to regard the "Emden" with amused tolerance. The time has come however to enquire when the admiralty propose to terminate her audacious career. In a few weeks she has wasted for us nearly the price of a dreadnought and now she is back in her old haunts. The further stoppage of Indian trade as may be expected is bound to increase the growing popular dissatisfaction with the measures taken to deal with the destroyers of commerce. The country fears there is a tendency for the admiralty to be too diffuse in its activities.

##### The "Westminster Gazette"

The "Westminster Gazette" says that the losses are the price we have to pay for the North Sea concentration. Even so we think it ought not now to be long before the "Emden's" career is ended.

#### THE COLONIES.

##### The Newfoundland Contingent.

LONDON, October 23.—(6-45 P.M.)

The Press Bureau authorises Reuter to announce that the Newfoundland contingent has arrived in Great Britain.

##### Chinese Sympathies with Britain.

LONDON, October 24.

MELBOURNE.—The Chinese consul responding to a toast, said that the Chinese Government was neutral but the people were entirely in sympathy with Britain. The Allies were fighting for a just cause.

##### Increase in Wheat Area.

LONDON, October 24.

SYDNEY.—A thousand Government employees are clearing forty-thousand acres in order to increase wheat area.

##### Upholding British Cause.

Japan "Our Ally."

LONDON, October 24.

MELBOURNE.—A long semi-official statement is issued reciting the determination of all Australia to continue untriflingly their efforts to uphold the British cause. It concludes by declaring that the Australians fully recognise the value of the aid of Japan "Our Ally."

#### FRANCE.

##### Bombardment of Cameroon Ports. By French Warships.

LONDON, October 24.

BORDEAUX.—Two French Warships bombarded the Cameroon Ports of Compo and Kribili from October eleventh to fourteenth after twice demanding their surrender without reply.

##### A Paris Official Statement.

##### GERMANY'S DESPERATE ATTEMPTS.

##### Using Raw Troops Against the Allies.

LONDON, October 23.—(4-50 P.M.)

PARIS.—A communique states that the very strong German forces indicated yesterday have attacked with the greatest violence along the whole of the front between North Sea and La Basse Canal.

The Allies' position on whole been maintained. If we have had to give ground at some points we have advanced at others. The enemy appears to be endeavouring on the greater part of the front particularly between North Sea and Oise to make a fresh effort. He is using a new corps of raw troops some very young, others elderly with officers and non-coms drawn from any available source. The enemy has also shown particular activity in the Arras District and on Somme. We have progressed north and south of Somme. Notably in the region of Rosiers, and En Senterre. We have had partial successes at Verdun and Pontamousson. There is no change on the rest of the front.

##### Paris Official Statement.

##### German Batteries Destroyed.

LONDON, October 24.—(12-50

An official communique issued in Paris at eleven yesterday evening says:—The situation on the

## TELEGRAMS.

generally is unchanged. The action has continued with great violence, particularly around Arras, La Basse, and Armentieres. The Allies have lost ground at some points round La Basses, but gained ground east of Armentieres. Generally speaking, on this part of the front the situation is unchanged. North of the Aisne our artillery has destroyed three German batteries.

### Splendid Services of Allied Aviators.

#### Germans' Precautions.

LONDON, October 24. BORDEAUX.—German notebooks found in trenches testify to the splendid services of the French and British aviators. They are displaying such amazing courage that special vertical guns upon motors are posted everywhere. A bell is rung whenever an allied aeroplane is seen and everybody rushes for shelter.

### A Steamer with Wounded Ashore.

#### "Save Our Souls" Signals Received.

LONDON, October 24. A French steamer "Marie Henriette" is ashore off Cape Barfleur with wounded men aboard. S.O.S. Signals have been received in the Isle of Wight. A French ship is standing by.

## BELGIUM.

### Belgian Official Bulletin.

#### Germans Attacked with Bayonets and Repulsed.

LONDON, October 24.—(3-50 A.M.) A statement issued at the Belgian Headquarters yesterday says:—The enemy's attack in Belgium was particularly violent North of Dixmude. Reserves were massed in the neighbourhood and attacked the enemy with bayonet. The Germans also made violent attacks towards Scheerbake but they were repulsed in disorder towards Nieuport. The Belgian troops attacked at Lombartzyde and Fomburg and progressed somewhat at Lombartzyde.

### A General's Son Killed.

LONDON, October 23.—(6-50 P.M.) AMSTERDAM.—It is announced that General Von Moltke's son has been killed in action.

## RUSSIA.

### The German Retreat.

#### From Near Warsaw.

LONDON, October 24.—(12 50 A.M.) PETROGRAD.—An official announcement published here says that a vigorous offensive has been taken by the Russian armies, which have crossed the Vistula on a broad front. No resistance has been met with from the Germans, who continue to retreat. In the trenches under Ivangorod the Russians captured large quantity of munitions abandoned by the German Reserve-guard Corps in precipitate retreat. The Austrian armies continue to fight desperately on the Vistula at Bove and Soltz-on-san, and particularly South of Przemyśl.

## GENERAL.

### The United States.

#### Congress and the Cotton Trade.

LONDON, October 23.—(7-30 P.M.) WASHINGTON.—Plans for an adjournment of the Congress have been upset by the obstructionist tactics of Southern Democrats, who demand Legislation for the relief of the cotton trade; and it seems that Congress may remain in session indefinitely. The situation is further complicated by the fact that many members have left, expecting an adjournment, and it may be impossible to obtain a quorum.

### An Arrest of Royalists.

LONDON, October 23.—(6-50 P.M.) LISBON.—Thirty Royalists have been arrested. A decree has been issued, ordering the insurgents to be court-martialled.

## INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

## SIMLA.

### Meeting of Board of Scientific Advice.

DELHI, October 24. Meeting of the Board of Scientific Advice will be in Delhi on the 12th November.

## TELEGRAMS.

### A Sikh Paper of California

#### Forfeited Under Indian Press Act.

SIMLA, October 25.

It is notified in the current issue of the "Gazette of India," that a paper in Gurumukhi entitled "Shamsher-I-Khalsa," published at Stockton, California, is forfeited under the Indian Press Act.

### Lord Harris' Generous Offer.

#### A House for the Indian Wounded.

SIMLA, October 24.

News has reached H. E. the Viceroy that that Lord Harris at one time Governor of Bombay had made the very generous offer to put a house at the disposal of the Secretary of State for the reception of the wounded Indian officers and men.

### The Rise in Prices Enquiry.

#### Government Resolution.

#### RISE BENEFICIAL TO INDIA.

#### Cannot Predict for the Future.

SIMLA, October 24.

A lengthy Government of India Resolution discusses the results of the extended enquiries conducted by a committee under Mr. Datta into the rise of food prices in India. It begins with an expression of appreciation of the care and industry brought to bear by Mr. Datta and his assistants. It goes to show that the prolonged rise in Indian prices dates from the year 1905 and that it has been upon the whole to the benefit of India, the classes which have suffered from it being quite small compared with those that have profited. Its causes are found to depend upon the whole not in the conditions in India itself but in those which have been operative throughout the civilised world. As the growth of communications within India has tended to equalise prices throughout the country so the part of the parallel development of communications with foreign countries has tended more and more to bring Indian prices into line with those in the world in general. There are no signs at present of prices reverting to former levels and as regards the future the factors involved are too numerous to compute and too incalculable in their operation to warrant any definite and confident prediction.

## PUNJAB.

### Inspection of Civil Courts.

LAHORE, October 24.

It is stated that Mr. Justice Johnstone of the Chief Court will be deputed for inspection of the Civil Courts this cold weather.

### Panchayets in the Punjab.

#### Jurisdiction up to Rs. 50/-

LAHORE, October 24.

Rules relating to the appointment of members of Panchayets and to the procedure of Panchayets in connection with the Civil Panchayet Act are published in the "Punjab Gazette". Appointments will be made by the Deputy Commissioners, and only residents of the districts over which the Panchayet has jurisdiction are eligible for appointment. The period of office will ordinarily be one year. Members may be suspended or removed for incapacity, neglect of duty, misconduct, or other cause, and in such cases any appeal against the order will lie with the Commissioner of the division. It is also notified that Panchayets have been constituted in 31 Tahsils distributed between Karnal, Ambala, Jullander, Hoshiarpur, Sialkot, Gurdaspur, Attak, Mianwali, Multan and Lyallpur districts. Numbers of these Panchayets vary from 20 to 60 and the pecuniary limit of their jurisdiction is Rs. 50 except in Jullander and Mianwali districts where it is Rs. 100.

## UNITED PROVINCES.

### The Bhutanese Raid.

ALLAHABAD, October 24.

The Trans-border raiders who made a recent attack on Laki in Bannu district are said to have been mainly Bhutannis. It appears that they succeeded in carrying off a small sum of money from a Hindu Bania besides killing as already reported one Hindu.

### Replacement of German Trade.

#### Existing Industries to be Encouraged.

LUCKNOW, October 24.

Regarding the replacement of the German and Austrian goods the United Provinces Government has decided that what must be aimed at is development of existing industries rather than the starting of new ones. A Committee has been appointed to consult with the Chambers of Commerce and with local committees which have taken up the matter in some of the cities and districts suffering most severely from suspensions of trade.

## TELEGRAMS.

## BOMBAY

### A Persian Gulf Chief's Contribution.

BOMBAY, October 24.

The Sheikh of Behrein, Persian Gulf has contributed Rs. 5,000 to the Prince of Wales Fund.

### Muslim Loyalty

#### Advice to Turkey.

AHMEDABAD, October 24.

At a Meeting of the Muslim League held at Ahmedabad yesterday a resolution was unanimously adopted expressing the firm loyalty of Indian Moslems to the British Crown and expressing a strong hope that the statesmen of Turkey would adhere to the policy of strict neutrality in the present war.

### A School of Tropical Medicine.

#### Decided to be Established.

BOMBAY, October 24.

With reference to the scheme for the establishment of a School of Tropical Medicine and Hygiene in Bombay the Government have finally decided to establish the school in conjunction with the Bombay Bacteriological Laboratory at Parel, but the clinical material available in the hospitals which are associated with the Grant Medical College should be utilised to the fullest extent possible for the instruction of students at the school.

## BURMA.

### The S.S. "Clan Matheson's" Officers.

#### Express Thanks for help Received.

RANGOON, October 24.

A letter received from the Second Officer of the S.S. "Clan Matheson" expresses the heartiest thanks of his colleagues and himself for the kindnesses extended them by the residents of Rangoon and for the grant received by the European crew of the steamer from the Burma War Relief Fund. The Captain received Rs. 450, officers and engineers Rs. 300 each and rest of the crew from Rs. 100 to 200 each.

## SOUTH INDIA.

### Through Running Restored.

HILLGROVE, October 24.

Through running restored. No 14 mail from Mettupalaiam left mile 12-13 at 12-30 P. M.

### Weather Report.

SIMLA, October 24.

Disturbance in the north is not well marked but has given some precipitation in Western Himalayas. Rain continues in the south of the Peninsula. Rainfall has been nearly general in Mysore, Malabar, southeast of Madras and local in north Madras coast. A few falls have also occurred in Lower Burma, north Punjab, Kashmir, and North-West Frontier Province. The principal amounts are:—Bangalore and Mysore half an inch, Mercara and Tinnevely one inch, Negapatam three, Coimbatore two, Cuddalore and Kodaikanal one and half and Ootacamund three quarters.

FORECAST:—No great change.

#### Earthquake Report.

A shock of moderate intensity at its origin about three-thousand and five-hundred miles away was recorded on Simla Seismograph at eleven hours and fifty-eight minutes yesterday.

## జ్వర హరి

సీసా 1-3 వేల రూ. 0-12-0

జ్వరము శరీరమునందు రక్తభేదము, రక్తగతిభేదమువలన గలుగును. సాధారణముగా నీటి, గాలి, స్థలపుమార్పువలనను చేహమునకు గాని వలనను జ్వరమువచ్చును. జ్వరహరిని అయిన పూటలు సేవించిన పట్టువిడుపు జ్వరములు, చలిపురాజ్వరములు మొదలగు సమస్తజ్వరములు మానును; కొద్దిదినములు సేవించిన శరీరము యధాస్థితినిజెంది ఆరోగ్యము గలిగియుండును.

## క ఫ హ రి చూ రము .

ఈ చూర్ణము వనమూలికలచే చేయబడినది. దగ్గు, ఉబ్బసము, కానపీనస్ శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంట నుంచుకొనుట మంచిది. చిన్నదో, 1-3 0-8-0.

అమృతాంజనము డిప్లో, } 10  
శుభ, బొంబాయి.  
రేడి, మద్రాసు.